

”

SUOSITTELEMME KAIKISSA TILAISUUKSISSAMME JA RYHMÄTOIMINNASSAMME KASVOMASKIEN KÄYTTÖÄ, RIITTÄVIÄ TURVAVÄLEJÄ SEKÄ HYVÄÄ KÄSIHYGIENIAA.

PIDETÄÄN HUOLTA TOISISTAMME.

VUOSIKERTOMUS 2021

Sisällysluettelo

Johdanto	5
Jumalanpalveluselämä ja lähikirkot	8
Yleistä jumalanpalveluselämästä	8
Jumalanpalveluselämä tilastollisesti	8
Tekijät ja kumppanit	9
Lähikirkkojen toiminnan nostoja	10
Jumalanpalveluselämän toteutumisen arviointi	12
Kirkkomusiikki	13
Yleistä musiikkityöstä ja nostot vuoden toiminnasta	13
Lukumäärätiedot	15
Tekijät ja kumppanit	15
Musiikkityön toteutumisen arviointi	16
Diakoniatyö	18
Yleistä diakoniatyöstä	18
Tekijät ja kumppanit	18
Lähikirkkoalueiden erityispiirteet	20
Työn erityispiirteitä	20
Diakoniatyö tilastollisesti	21
Yhteisöruokailut lähikirkkoittain	22
Uusia avauksia	22
Hankkeet ja projektit	24
Diakoniatyön toteutumisen arviointi	25
Varhaiskasvatus	27
Yleistä varhaiskasvatuksesta ja nostot vuoden toiminnasta	27
Varhaiskasvatus tilastollisesti	29
Tekijät ja kumppanit	30
Varhaiskasvatuksen toteutumisen arviointi	31
Nuorisotyö	33
Yleistä nuorisotyöstä ja nostot vuoden toiminnasta	33
Nuorisotyö tilastollisesti	36
Tekijät ja kumppanit	37
Nuorisotyön toteutumisen arviointi	39
Missionaarinen työ	41
Missionaarinen työ yleisesti	41
Seurakunnassa tuetaan lähetystyötä	41

Tekijät ja kumppanit	42
Missionaarisen työn arviointia.....	44
Ystävyyssurakuntatyö.....	45
Raamattu- ja rukoustyö ja aikuistyö.....	46
Raamattu- ja rukoustyö sekä aikuistyö yleisesti	46
Toteutumisen arviointi	48
Kiinteistö- ja keittiötoimi	49
Keskeiset toiminnot ja niiden lukumäärä.....	49
Työhön osallistuneet työntekijät ja vapaaehtoiset.....	49
Toimitilat.....	50
Kiinteistö- ja keittiötoimen vuoden 2021 arviointia	51
Tiivistelmä.....	52
Viestintä.....	53
Viestinnästä yleisesti.....	53
Keskeiset toiminnot ja nostot vuoden toiminnasta.....	53
Tekijät ja kumppanit	54
Viestinnän tavoitteiden arviointi	54
Työntekijät:	56
Papit:	56
Kanttorit:	56
Assistentti ja sihteeri:	56
Diakoniatyöntekijät:.....	56
Lähetys sihteeri:	57
Keittäjä:.....	57
Nuorisotyönohjaajat:	57
Lastenohjaajat:.....	58
Pyhäkoulusihteeri:	58
Suntiot ja vahtimestarit:.....	58
Toimitilat:	59

Johdanto

Kertomusvuotta 2021 sävytti COVID-19 pandemian nousu- ja laskusuhdanteet. Vuoteen mahtui aikoja, jolloin koronarajoitukset eivät juurikaan vaikuttaneet arkeen, sekä aikoja, jolloin toimintaa supistettiin merkittäväällä tavalla ja ydintoimintoja jopa ajettiin alas.

Seurakunnan toiminnoista edellä mainitulla oli yhtäältä merkittäviä vaikutuksia toiminnan sisältöihin sekä osallistujamääriin, mutta toisaalta moni asia tilastojen näkökulmasta oli läpi vuoden hyvin tasainen. Jumalanpalvelukissa vaikutus oli merkittävä, sillä pitkälle kevääseen jumalanpalvelukset toteutettiin vain verkossa suoratoistona. Diakonian kohtaamisiin rajoituksilla taas ei ollut merkitystä kuukausittaisten kohtaamisten pysyessä vakiotasolla.

Rajoituksista huolimatta seurakunnan perustoiminnot kyettiin pitämään yllä. Kasteissa näkyi vuoden aikana se, että kasteita järjestettiin vähemmän kriittisimpinä koronarajoitusaikoina. Lisäksi joitakin vihkitilaisuuksia siirtyi. Varhaiskasvatuksessa erityisesti Pikkuhelppi toi tukea perheiden arkeen erityisesti koronarajoitusaikana järjestämällä lyhytaikaista lastenhoitoa. Diakoniatyö kohtasi yli 4500 kertaa ja jakoi 12500 ruokakassia. Nuorisotyössä löivät läpi varsinkin alakouluikäisille tarkoitetut parkkikerhot, mutta Eteläisen seurakunnan vahva varhaisnuorisotyö ja nuorisotyö toimivat nekin kiitettävästi koronavuodesta huolimatta. Kuorotoiminnassa koronarajoitukset tuntuivat, sillä laulamista rajoitettiin paikoin voimakkaasti.

Seurakunnan jäsenmäärä

Seurakunnan jäsenkehitys oli lievästi nousujohteinen. Vuoden alussa seurakuntalaisia oli 35 507 ja vuoden lopussa 35 597. Kastettuja oli 287 eli 36 kastettua enemmän kuin vuonna 2020 (251). Poisnukkuneita seurakuntalaisia oli 351, vuonna 2020 (351), eli 64 enemmän kuin kastettuja. Kirkollisesti avioliittoon vihittiin 87, tämä on 29 avioparia edellisvuotta vähemmän 2020 (116). Alueelle muuttaa paljon uusia asukkaita ja tämä näkyy positiivisesti seurakunnan jäsenmäärän kehityksessä. Hervannan alueelle odotetaan vuoteen 2030 mennessä 7000 uutta asukasta. Kirkkoon kuuluminen väheni edellisten vuosien tapaan. Vuoden lopussa tamperelaisista kuuluu kirkkoon 59,5 %.

Seurakunnan hallinto

Kertomusvuosi 2021 oli valtuustokauden 2019 - 22 toimintavuosista kolmas.

Seurakuntaneuvostossa toimivat Asko Alajoki, Elli Armila, Terho Jussila, Eija Kamppuri, Timo Koivula, Tytti Lindroos, Ulla Louhivuori, Ilpo Lähteinen, Jarno Parviola, Ari Rannisto, Tiina Salminen, Anne Sällylä, Aimo Tikka, Eero Valento, Katalin Viitala-Kiss ja Sirpa Virtanen. Nuorten edustajina toimivat Suvi Brusin ja Nella Lahtinen. Kirkkovaltuutettuina toimivat Asko Alajoki, Elli Armila, Tuula Harkonmaa, Terho Jussila, Eija Kamppuri, Timo Koivula, Tytti Lindroos, Ulla Louhivuori, Ilpo Lähteinen, Kalle Mäki, Tiina Salminen, Anne Sällylä.

Seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajana toimi Ulla Louhivuori, sihteerinä seurakunta-assistentti Outi Toivonen ja puheenjohtajana kirkkoherra.

Seurakuntaneuvosto kokoontui 9 kertaa. Hallinnollisia päätöksiä kirjattiin 101, ja kirkkoherran päätöspöytäkirjoja laadittiin 81. Merkittävimpiä hallinnollisia päätöksiä olivat tavanomaisten toiminta- ja taloussuunnitelmien ohella henkilöstöä ja lukuisat rekrytoinnit sekä päätökset Peltolammin ja Veisun seurakuntatiloista luopumisista. Luottamushenkilöt tekivät neljä aloitetta: Valintatyöryhmän jäsenille maksettava korvaus; Säännöllisen raamatunlukemisen opettaminen kaikenikäisille; Vapaudenristin

4.luokan ristin siirtäminen Viinikan kirkossa eteisestä alttarin viereen; Jumalanpalvelus on kristityn perusoikeus ja Sanan äärelle kokoontuminen on tärkeää

Henkilöstö

Oppisopimuksia solmittiin vuoden aikana kolme kappaletta: Sari Pukara (ravitsemustyöntekijä), Hanna Pöntinen (lastenohjaaja) sekä Tiina Mäkelä (vahtimestari)

Sijaisena vuoden aikana ovat toimineet: Taru Ollikka (vahtimestari), Anna-Mari Paloniitty-Tuominen (diakoniatyöntekijä), Mika Pitkänen (diakoniatyöntekijä), Noora Kotkamaa (diakoniatyöntekijä), Aleks

Majuri (seurakuntapastori), Monika Välimäki (kanttori), Jenna Laurikainen (nuorisotyö), Vilma Myöhänen (kesätyöntekijä, nuorisotyö), Merja Salonen (lastenohjaaja) sekä Sari Pukara (keittäjä)

Vakituiseen palvelussuhteeseen otettiin: Nina Leliebre (diakoniatyöntekijä), Jyri Hentunen (vahtimestari), Minna Kuronen (vahtimestari), Ritva Putti (vahtimestari), Peetu Ahtola (lastenohjaaja), Noora Taari (Lastenohjaaja), Minna Maunu (lastenohjaaja), Kirsi Kniivilä (seurakuntapastori) ja Taru Myllymäki (johtava diakoniatyöntekijä)

Henkilöstön kokonaisvahvuus oli vuoden lopussa 65 henkilöä.

Muita henkilöstömuutoksia vuoden aikana olivat johtavan kappalaisen tehtävän siirtyminen Antero Eskolinilta Kaija Karvalalle. Lisäksi Mikko Sulander toimi kirkkoherran sijaisena vuoden ajan. Jari Kuusen valinta kirkkoherraksi sai lainvoiman Hallinto-oikeuden 16.2.2021 antaman päätöksen jälkeen. Kuusi sai viranhoitomääräyksen 1.6.2021 ja oli virkavapaalla 1.6.-31.12.2021.

Kehittämishankkeet vuoden aikana

Keväällä toiminnan suunnittelu toteutettiin seurakuntalaisia osallistavasti. Eteläisessä seurakunnassa järjestettiin kaksi Erätauco-menetelmällä toteutettua keskustelua, joissa työntekijät, luottamushenkilöt ja seurakuntalaiset keskustelivat uskosta ja köyhydestä. Keskustelut toteutettiin verkossa ja niihin osallistui yhteensä noin 100 osallistujaa. Näiden lisäksi työntekijät kävivät haastattelemassa seurakuntalaisia. Näiden kokemusten pohjalta lähdettiin työstämään tulevan vuoden toimintasuunnitelmaa.

Diakoniatyössä käynnistyi päihdepilotti, jossa tarkoituksena on tukea päihteiden käyttäjiä raittiiseen elämäntapaan. Diakoni Päivi Vuorisen johdolla käynnistynyt hanke jatkuu vuoteen 2022. Osa rahoituksesta saatiin nk. osallistavan budjetoinnin (OSBU) rahoituksesta.

Hervannan kirkko remontoidaan vuosina 2023-2025. Tähän on ryhdytty valmistautumaan Hervanta 2035-nimisellä hankkeella. Tarkoitus on, ettei tehtäisi vain kirkkoremonttia, vaan yhdessä sen kanssa uudistaisimme toimintatapaa. Johtava kappalainen Kaija Karvala johtaa hanketta. Hankkeeseen liittyen on kerätty palautetta seurakuntalaisilta sekä kartoitettu työntekijöiden tarpeita. Tämänhetkisen suunnitelman mukaisesti rippikoulun jälkeinen nuorisotyö olisi siirtymässä remontin jälkeen Hervantaan – samoin Hervannasta tulisi jatkossa seurakunnan ruokapalvelujen keskus.

Hervannan kehittämisen rinnalla on seurakunnassa haluttu kiinnittää huomiota lähikirkkojen toimintaan. Tulevan vuoden toimintasuunnitelmaan onkin kirjattu tavoitteeksi lähikirkkotoiminnan vahvistaminen.

Vuoden aikana toteutettiin toimintojen kustannuslaskenta, jonka teki kauppatieteiden ylioppilas Anni Schroderus. Sillä tarkoitetaan sen laskemista, mitä ovat eri seurakunnan toimintojen todelliset kustannukset. Talousarvio ja tilinpäätös kertovat talouden kokonaisluvut, mutta niistä ei käy ilmi eri toimintojen kustannukset.

Kiinteistö- ja henkilöstösuunnitelmat

Vuoden aikana on viety eteenpäin seurakuntayhtymän kiinteistöstrategiaa ja päivitetty henkilöstöstrategia. Osana kiinteistöstrategian toteutusta vuoden aikana luovuttiin Hallilan seurakuntatalon käytöstä sekä tehtiin päätökset Veisun ja Peltolammin seurakuntataloista luopumisista. Peltolammin seurakuntatalosta luovutaan, kun alueelle valmistuu uusi hyvinvointikeskus ja seurakunnan toiminnot siirretään sinne. Veisun seurakuntatalon tilalle ei ole tulossa korvaavaa tilaa, mutta Hallilan tilan korvaamiseksi tehtiin sopimus alueella olevan kerhohuoneiston käytöstä.

Nekalan seurakuntatalosta ei ole tehty vuoden aikana päätöksiä, mutta seurakunnan toimintojen siirtyessä pois talosta, on luopumista tarpeen pohtia tulevina vuosina. Nekalan nuorisotyön toimintaa palvelemaan tehtiin talon alakerrassa vuodenvaihteessa pieni pintaremontti sekä tila kalustettiin uudelleen. Kalusteet on tarkoitus siirtää tulevaisuudessa joko Peltolammin tai Hervannan uusiin tiloihin.

Henkilöstösuunnitelma päivitettiin vuoteen 2026. Sen mukaisesti henkilöstö vähenee noin yhden henkilötyövuoden verran kukin vuosi. Vähennykset voidaan toteuttaa nk. luonnollisen poistuman kautta eli eläkkeelle jäämistä yhteydessä. Vähennykset kohdistuvat tasaisesti kaikkiin työmuotoihin.

Työyhteisö

Seurakunnan työyhteisö on selkeästi siirtynyt seurakuntaliitosprosessin jälkeiseen aikaan. Vuonna 2014 yhteen liitetyt Hervannan, Härmälän ja Viinikan seurakunnat ovat edelleen olemassa toimivina lähikirkkoina mutta työyhteisö on selkeästi saanut Eteläisen seurakunnan identiteetin. Vuoden aikana toteutettiin

työyhteisössä kehittämishanke ”Retrosti ratikkaan”. Työskentelyistä kaksi sijoittui syksyyn 2021 ja kolmas toteutetaan keväällä 2022. Työskentelyssä tutkittiin yhteisön muutoskykyä, vahvuuksia sekä suunnataan katsetta tulevaisuuden muutostarpeisiin. Työskentelyllä tuettiin myös kirkkoherran vaihdosta, sillä seurakuntaan kirkkoherraksi valittu Jari Kuusi aloittaa työnsä vuoden 2022 alusta.

Seurakunnan talous

Seurakunnan talous on vakaalla pohjalla ja tulevaisuuden talouden supistumiseen on varauduttu henkilöstö- ja kiinteistösuunnitelmissa. Seurakunnalla on poikkeuksellisen paljon nk. säästövaroja aiemmilta vuosilta. Näitä varoja on mahdollista käyttää tulevina vuosina. Ennusteiden mukaan Tampereen seurakuntayhtymän verotulot eivät enää kasva tulevina vuosina, joten taloutta on tarve supistaa. Säästövarat tulevat auttamaan ylimenokaudella, kunnes kiinteistö- ja henkilöstöstrategian toimenpiteet alkavat näkyä talousluvuissa.

Talouden tasapainottaminen onnistui edellisvuosien tapaan hyvin. Alustava tilinpäätös näyttää ylijäämäiseltä. Palkkoihin varattuja rahoja säästy, koska kaikkia avoimeksi jääneitä tehtäviä ei täytetty heti niiden vapauduttua ja muutama työntekijä oli vuoden aikana osittaisella virka-/työvapaalla. Koronapandemiasta johtuen säästöä tuli mm. matkakuluista ja koulutusmäärärahoista sekä palkkioihin varatuista rahoista, koska kaikkia toimintoja ei pystytty järjestämään.

Jumalanpalveluselämä ja lähikirkot

Yleistä jumalanpalveluselämästä

Vuoden 2021 jumalanpalveluselämään ja kirkollisiin toimituksiin vaikutti merkittävästi korona-aika. Alkuvuoden täydestä striimattujen jumalanpalveluksien vietosta pääsimme pikkuhiljaa seurakuntalaisille avautuvaan jumalanpalveluselämään, joka mahdollisti kaivatun ehtoollisen vieton. Tämä toteutui aluksi niin, että suoratoistetun jumalanpalveluksen jälkeen ihmisillä oli mahdollista tulla nauttimaan ehtoollista jokaiselle lähikirkolle. Kirkoilla ehtoollista jaettiin vain pienelle joukolle kerralla ja näin varmistettiin koronaturvallinen toiminta.

Jokaisella lähikirkolla toteutettiin kevään aikana useampia vaeltavia jumalanpalveluksia ulkona ja näiden toteutuksessa oli mukana vapaaehtoisia. Tämä mahdollisti jumalanpalveluselämän avaamista ja seurakuntalaisten osallisuutta, kun sisätiloja koski kokoontumisrajoitukset.

Erikoisesta vuodesta huolimatta jumalanpalveluselämään panostettiin ja luotiin uutta. Hervannan kirkolla vietettiin toukokuussa ensimmäinen swahilinkielinen jumalanpalvelus, joka striimattiin nettiin, näin ollen palvelen kaikkia Suomessa asuvia swahilinkielisiä ihmisiä. Näitä jumalanpalveluksia jatkettiin syksyllä kerran kuussa. Perhemessuja ja musiikillisesti moninaisia jumalanpalveluksia vietettiin niin Härmälässä kuin Viinikan kirkolla syksyn aikana.

Kirkollisten toimitusten suhteen osallistujamäärää rajoitettiin ajoittain koronarajoitusten mukaisesti. Papiston keskuudessa havaittiin, että varsinkin siunauksin yhteydessä osallistujamäärän rajoittaminen herätti omaisissa kysymyksiä ja pohdintoja. Lisäksi tästä jäi elämään rajoitusten vapauduttua mielikuva siitä, että pappia ei kutsuta osallistumaan muistotilaisuuteen. Tähän liittyy myös varauksiin ja työresursseihin liittyviä kysymyksiä, joita jatkossakin on hyvä tarkastella. Muistotilaisuudet kun ovat tärkeitä ihmisten kohtaamisen paikkoja.

1: Swahilinkielinen jumalanpalvelus

Jumalanpalveluselämä tilastollisesti

Toinen peräkkäinen koronavuosi näytti laskevan edelleen jumalanpalveluksiin osallistuvien määrää. Kuitenkin ehtoolliselle osallistuvien määrä nousi hieman, mikä luultavasti on sen ansiota, että alkuvuonna jaoimme ehtoollista erillistilanteena striimatun jumalanpalveluksen jälkeen. On huomattava, että vuonna 2021 tilastoitiin ensimmäisen kerran jumalanpalvelukseen suoratoistona osallistuneet ihmiset. Tämä muoto selvästi vakiinnutti asemaansa seurakuntalaisten keskuudessa. Oman seurakuntamme jumalanpalveluksia seurattiin verkon kautta 2815 kertaa. Tämä luku kertoo, kuinka monta kertaa lähetystä on katsottu, mutta samalla katselukerralla on voinut olla paikalla useampi osallistuja. Valitettavaa on, että tästä puuttuu joulun aika, kun teknisten vaikeuksien vuoksi saattaminen kesti pidempään kuin osasimme odottaa.

	2017	2018	2019	2020	2021
Messut	15 548	17 100	15 597	7366	6720
Muut jumalanpalvelukset	10 369	10 850	12 137	4048	2521
HPE osallistujat	14 020	14 070	13 120	5624	7314

Kirkollisten toimitusten osalta on huomattavissa korona ajan ilmiö kasteissa. Kasteiden määrä kasvoi, koska syntyvyys lisääntyi. Tokikaan kasteet eivät nostaneet prosentuaalisesti osuuttaan syntyvien keskuudessa. Yhä harvemmat vanhemmat kastavat lapsensa ja tämä on lisääntynyt myös perheissä, joissa molemmat vanhemmat kuuluvat kirkkoon. Toimituksista kasteet keräsivät eniten etäosallistujia striimien välityksellä.

Hautaan siunaamiset, joita oli 395, sitoivat työvoimaresursseja eniten toimituksista. Niiden määrä on viime vuosina kuitenkin pysynyt pientä vaihtelua lukuun ottamatta samoissa määrissä. Eteläisen seurakunnan pappien tekemiä kasteita oli 236, joka oli enemmän kuin edellisenä vuonna. Kirkollisia vihkimisiä toimitettiin 48 ja avioliittoon siunaamisia 8.

	2017	2018	2019	2020	2021
Kasteet	355	335	352	210	236
Vihkimiset	164	128	112	50	48

Tekijät ja kumppanit

Eteläisessä seurakunnassa oli töissä vuoden 2021 lopussa yksitoista pappia, joista kaksi oli viransijaista. Lisäksi pastori Hannu Vuorinen teki vain 30% virkaa osan aikaa vuodesta, joten hänen panoksessa perustyössä oli hyvin pieni.

Jumalanpalveluselämää ja kirkollisia toimituksia toteuttavat papit yhdessä muiden työntekijäryhmien ja vapaaehtoisten kanssa. Jokaisella lähikirkkoalueella on avustajia, jotka säännöllisesti palvelevat messuissa. Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta toteutimme yhden ehtoollisavustajakoulutuksen, jonka kautta saimme 3 uutta avustajaa. Lisäksi vuosittain nuorisotyössä koulutettavat apuopettajat saavat ehtoollisavustajakoulutuksen. Suurin vapaaehtoisten määrä jumalanpalveluselämässä tulee musiikin kautta. Tämän joukon muodostavat eri kuorot ja soittajat, jotka palvelevat jumalanpalveluksissa. Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta saimme toteuttaa tällaista musiikillista panosta jumalanpalveluksissamme.

Yhteistyötä päiväkotien, koulujen, palvelu- ja hoivakotien kanssa pyrittiin toteuttamaan rajoitusten antamissa puitteissa. Määrällisesti tämä yhteistyö ei toteutunut yhtä tiivisti ja laajasti kuin ennen korona aikaa.

Yhteistyötä jumalanpalveluselämässä kuin muussakin lähikirkkojen toiminnassa on pyritty toteuttamaan alueellisten toimijoiden kanssa mahdollisuuksien mukaan. Tästä esimerkkinä Hervannassa ja Härmälässä Martat, jotka mielellään avustavat tarjoilutilanteissa. Toinen tärkeä yhteistyötaho jumalanpalveluksissa on kristilliset järjestöt ja yhdistykset.

Lähikirkkojen toiminnan nostoja

Härmälä

Härmälässä vahvistui kuluneen vuoden aikana painottaminen taidekirkko-toimintaan. Se sekä näkyi että kuului Härmälän lähikirkon elämässä kuluneen vuoden aikana enenemissä määrin. Syksyn avasi kirkolla järjestetty perhepäivä, jossa esiintyi Naatti -orkesteri ja joka toteutettiin moniammatillisena yhteistyönä. Ilahduttavaa oli, että se keräsi perheitä ympäri seurakuntaamme.

Kirkkosalissa järjestettiin kolme taidenäyttelyä, josta kaksi oli lasten toteuttamia. Toisen näyttelyyn teokset tulivat Peltolammin iltapäiväkerholaisilta ja toinen syntyi lasten mehiläisvahamaalauspujan tuloksena. Joulun alla esillä oli kuvataiteilija Laura Laurilan teoksia. Näyttelyn teemana oli Merten tuolle puolen.

Musiikillisia taitoja pääsi harjoittelemaan djembekurssilla rumpali Antti Mäkisen johdolla, johon osallistui niin musiikin ammattilaisia kuin tavallisia seurakuntalaisia. Kun syksy myös mahdollisti messujen monipuolisemman vieton, niin Härmälässä järjestettiin sekä kansanlaulumessu, jossa avusti oma kuoro Härmälän Harmonia kuin isänpäivänä afrikkalainen gospelmessu, johon oli koottu innostuneita soittajia ja laulajia sitä toteuttamaan.

Viinikka

Viinikassa järjestettiin syksyn alussa perheille pehmolelukirkko, joka kokosi hienosti alueen lapsiperheitä. Messun jälkeen kirkolla oli tarjolla lounas ja monenlaista puuhaa, jota olivat järjestämässä eri työntekijäryhmät.

Viinikan alueen pitkäaikaisen diakoniatyöntekijä Anne Järvisen eläkkeelle lähtöjuhlaa päästiin viettämään vihdoin lokakuussa, kun korona oli sitä useamman kerran siirtänyt. Anne on pitkän työuransa aikana, joka kesti 40 vuotta, tehnyt yhteensä noin 1000 tapaamista ihmisten kanssa kodeissa ja vastaanotolla.

2: Lasten mehiläisvahamaalauspuja

Kaartokuoron pyhäinpäivän konsertti täytti Viinikan kirkon ääriään myöten täyteen, mutta valitettavasti sama ei toistunut joulun aikaan, koska jälleen koronarajoitukset vähensivät ihmisten osallistumista. Osa konserteista jouduttiin perumaan kokonaan.

Viinikan lähikirkkoalueella on kasvavassa määrin myös hiljaisuuden viljelyyn toimintaa. Keskiviikko illan hiljainen iltakirkko on löytänyt vakiintuneen kävijäkunnan. Lisäksi Viinikan kirkolla järjestettiin jälleen hiljaisuuden iltapäivä, jonka yhteydessä syntyi myös innokkuutta saada tätä toimintaa useammin. Pastori Jussi Holopaisen vetämänä toteutettiin kaupunkipyhiinvaellus Kalevankankaan hautausmaalta Viinikan kirkkoon hiljaiseen iltakirkkoon. Näitä pyhiinvaellusreittejä on seurakuntamme alueella useampia. Koivistonkylän seurakuntatalolla alkoi myöhemmin syksyllä hiljaisuuden jooga, johon liittyy kehollisia harjoituksia, rukousta ja Raamatun lukua.

3: Pehmolelukirkko Viinikan kirkolla

Hervanta

Hervannan kirkolla tapahtuvat ruokailut ovat nostaneet suosiotaan ja näin madaltaneet kirkon kynnystä monen kohdalla. Uutena avauksena syksyllä aloitettiin Tuu sääki syömään -yhteisöruokailu myöhempään aikaan kerran viikossa ja sen ympärille koottiin muuta toimintaa, joka mahdollistaa ihmisille ajan viettämisen ja tutustumisen toisiin. Ruokailijoille on tarjolla myös hartaushetki, johon halutessaan kaikki voivat osallistua. Tätä toteutettiin yhdessä Kiertohankeen, Lions Club Hervanta ry:n ja Aamulehden kanssa, joka lahjoitti luettavaksi päivän sanomalehden.

Marraskuussa lasten oikeuksien päivänä toteutettiin koko perheen ulkoilmatapahtuma Lintuhytin uudella asuntoalueella. Tapahtumassa kohdattiin hyvin alueen asukkaita, jotka olivat ilahtuneita, että seurakunta tuli paikalle. Tapahtumaan oli toteuttamassa moniammatillisen työntekijätiimin lisäksi partiolippukunta Hervannan Hukat.

Hervannassa toteutettiin vuoden aikana 4 swahilinkielistä jumalanpalvelusta pääosin vapaaehtoisvoimin. Näiden toteuttamisen mahdollisti eläkkeellä oleva pappispariskunta Riitta ja Olavi Heino, jotka ovat olleet lähetystyössä Tansaniassa. Striimausta toteutetaan tekniseltä toteutukselta yhteistyönä Jyväskylän seurakunnan kansainvälisyyden pastori Raimo Laineen kanssa, joka myöskin on ollut lähetystyössä. Jumalanpalvelukseen on osallistuttu Tampereen ympäristöstäkin, koska oma äidinkieli koetaan tärkeäksi osaksi identiteettiä ja sitä halutaan välittää lapsille. Hervannassa toimii myös Uuden Verson Telakka-yhteisö, joka on Tampereen seurakuntien nuorten aikuisen toimintaa. He pitävät kirkolla messuja joka toinen sunnuntai. Lisäksi heillä on muuta toimintaa Hervannan alueella.

Vuores

Vuoreksessa aloitettiin syksyllä 2021 messut otsikolla Vuores kirkot vauvasta vaariin. Vuores kirkoissa kanttorina on toiminut yhtymän musiikkikasvatuksesta Nedeltzo Todorov. Mukana Vuores pappi Kirsi Kniivilän lisäksi on ollut diakoniasta Mika Pitkänen ja varhaiskasvatuksesta Henna Ahrikkala.

Keväällä 2021 toimintaa rajoitti korona. Seurakuntaan pidettiin yhteyttä Facebook -tervehdyksin. Pääsiäisenä hulevesialtaan ympärille tehtiin perheille pääsiäisvaellus QR-koodein. Syksyllä 2021

Vuoreksen seurakuntakodilla järjestettiin Nuppupaja, jossa ommeltiin keskosille nuppupaittoja ja vaatteita.

Kouluyhteistyö toimi koronasta huolimatta koko vuoden. Vuores pappi Kirsi Kniivilä ja nuorisotyönohjaaja Juho Suihkonen tekivät viikoittaista koulutyötä. Koulun joulujuhlaan he toteuttivat yhdessä oppilaitten kanssa hienon kuvattun jouluevankeliumin.

4: Juho Suihkonen ja Kirsi Kniivilä

Jumalanpalveluselämän toteutumisen arviointi

Koronan mukanaan tuomat rajoitukset, ovat vaikuttaneet ihmisten aktiivisuuteen osallistua jumalanpalveluksiin ja kirkollisiin toimituksiin. Tärkeä asia on, kun tilanne ns. normalisoituu, miten saamme ihmiset osallistumaan jatkossa. Monessa perheessä esimerkiksi joulukirkossa käymisen perinne on katkennut viimeisen kahden vuoden aikana.

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta Eteläisen seurakunnan jumalanpalveluselämää toteutettiin luovasti ja uusia avauksia tehden. Kuten vaeltavat messut, swahilinkielinen jumalanpalvelus ja musiikillisesti monipuolinen jumalanpalveluselämä.

Seurakuntalaisten panos jumalanpalveluselämään on merkittävä monella tapaa. Heidän ansiostaan pystyttiin syksyllä hetken aikaa viettämään kirkkokahveja, jotka ovat kaivattu osa jumalanpalveluselämää ja yhteisöllisyyttä.

Kaikilla lähikirkkoalueilla moniammatillinen yhteistyö on lisääntynyt ja se näkyy toiminnan toteutuksessa. Edelleen haasteena on antaa entistä enemmän tilaa myös seurakuntalaisille toimia ja luoda lähikirkon elämää alueella.

Yleistä musiikkityöstä ja nostot vuoden toiminnasta

Musiikkityö lävistää koko seurakunnan toiminnan. Kanttorit vastaavat messujen, toimitusten sekä seurakunnan juhlien musiikista, opettavat rippikouluissa ja osallistuvat päiväkot-, koulu- ja laitosyhteistyöhön. Lisäksi kanttorit ohjaavat kuoroja, organisoivat konsertteja sekä muita musiikkitilaisuuksia. Musiikkityö pyrkii kohtaamaan seurakunnassamme kaikki ikäluokat. Sen toiminnan tavoitteena on julistaa kolmiyhteisen Jumalan sanaa musiikin keinoin, toimia rukouksen apuvälineenä ja lujittaa yhteyttä. Samalla pyritään edistämään yhteistyötä seurakunnan ulkopuolisten tahojen kanssa, kokea musiikin, laulamisen ja soittamisen riemua.

Vuotta 2021 leimasi vahvasti maailmanlaajuinen koronapandemia, erityisesti alku- ja loppuvuodesta, jolloin toiminnassa oli runsaita rajoituksia. Tämän vuoksi musiikkisektorilla jouduttiin mukautumaan vallitsevaan tilanteeseen. Rajoitukset kohdistuivat mm.

- järjestettävien konserttien väkimäärän rajoittamiseen tai jopa konserttien perumiseen.
- kuorotoimintojen keskeytymisiin. Silloin kun on harjoiteltu, on huolehdittu asianmukaisista turvaväleistä ja muista turvallisuusohjeista.
- kesän konfirmaatioihin, joita pidettiin jopa kolmen tilaisuuden putkissa, jotta väkimäärää saatiin pidettyä lain vaatimissa rajoissa.
- kesäkuun messuihin, jotka tiivistettiin Hervannan kirkkoon ja viikolle lisättiin näin ollen viikkomessuja Härmälään ja Viinikkaan.

Striimauksia ja nostoja sosiaalisessa mediassa on ollut huomattavan paljon enemmän, verrattuna pandemiaa edeltäviin aikoihin. Pidettyjen konserttien yleisömäärät ovat olleet vähäisempiä, mutta striimattujen konserttien katsojamääriin voi olla tyytyväinen.

Lähes kaikki messut striimattiin keväällä Hervannan kirkosta ja niissä toteutettiin musiikkia monipuolisesti kokoontumisrajoitusten sallimissa puitteissa. Hervannan gospelkuoro ja Hervannan päiväkuoro avustivat useita kertoja Hervannan kirkon messuissa. Joulun aikaan Hervannassa järjestettiin perinteinen Puhallinorkesteri Mansetin sekä joulun tunnelmaa -konsertit.

Koronapandemiasta huolimatta seurakunnan musiikkielämässä oli myös ilon aiheita. Kesällä Viinikan kirkossa järjestetty Kesäillan musiikkituokio -konserttisarja sai kuulijoiltaan paljon positiivista palautetta. Yleisö oli kiitollinen saadessaan kuulla elävää musiikkia yhdessä muiden kuulijoiden kanssa. Yhteisöllisyyden kaipausta oli selkeästi havaittavissa.

Elokuun ensimmäisellä viikolla järjestettiin 5. Viinikan Iltasoitto. Viikon ajan joka ilta klo 20 Viinikan kirkon torniin kiipesi trumpettisti, joka soitti ”Jumala ompe linnamme” – hymnin. Viikon aikana arviolta 349 ihmistä kokoontui kirkontornin juurelle kuuntelemaan tuttua Lutherin virttä. Lisäksi passiivisia kuuntelijoita oli iso määrä kirkkoa ympäröivällä asuinalueella. Iltasoiton jälkeen kirkossa oli lyhyt iltahartaus, jossa luettiin katkelma psalmista ja iltarukous. Tilaisuus päättyi joka ilta eri iltavirteen. Iltahartauteen osallistui viikon aikana 117 kuulijaa.

Syksyllä Viinikan kirkossa oli Pehmolelukirkko. Paikalla oli runsaasti mukanaolijoita ja messun jälkeen oli lounas ja leikkipisteitä kirkon eri tiloissa. Perheitä ajatellen tällaisia toimintapäiviä saisi olla jatkossakin.

Viinikan kirkossa toteutui syksyn ja joulun aikana useita upeita konsertteja, joista mainittakoon Pyhäinpäivän konsertti Kaarto-kuoron ja soitinyhtyeen esittämänä. Konsertissa kuultiin Bachin Actus tragicus ja Fauren Requiem. Kirkko oli ääriään myöten täynnä, sillä kuulijoita oli 570. Viinikan kirkon useista Joulukonserteista mainittakoon Pirkanmaan Barokin ja Earthly Angels-yhtyeen vanhan musiikin konsertti Marian jouluihin.

Viinikan kirkon messujen musiikki oli monipuolista ja musiikkia oli rikastuttamassa yksinlaulajat ja muusikot. Kuorovierailijoita oli mukana usein, kuten mm. lapsikuorolaiset, Picantus-kuoro, Kaarto-kuoro, Tampereen Poliisilaulajat ja Kolmas Painos -lauluryhmä. Myös kirkkomusikanttien urkuoppilaita kävi soittamassa Viinikan kirkon messussa.

Härmälässä kuorotoimintaa järjestettiin keväällä 2021 koronarajoitteiden takia kanttorin antamina yksityisinä laulutunteina ja erilaisten videoprojektien merkeissä. Lapsikuoro toimi lähes koko vuoden aktiivisesti ja osallistui myös perhemessujen striimauksiin.

Keväällä 2021 Härmälässä striimattiin Yhteisvastuu-konsertti, jossa kuului mm. tuttuja kevät- ja kesälauluja suvivirren lisäksi.

Syksyllä 2021 kuorot saivat jälleen kokoontua ja kuororivistöön liittyi uusia, innokkaita jäseniä. Toteutimme Härmälän Harmonia kuoron ja soitinyhtyeen ja syksyllä Härmälässä kansanlaulumessun, joka kokosi myös tavallista enemmän messuun osallistujia.

Yhteisvastuvuoden ja -keräyksen huipentumana Härmälässä striimattiin melko laajalla muusikkokokoonpanolla konsertti, jota jaettiin seurakunnan omien nettikanavien lisäksi myös virkistykseksi useisiin Tampereen palvelutaloihin.

Syksyllä 2021 Härmälän messuissa oli musiikkiavustajina kuorolaisten lisäksi mm. huilisti, sellisti ja Tampereen kristillisen työväenyhdistyksen puhallinorkesteri. Härmälässä järjestettiin myös iloinen perhetapahtuma, jossa musiikilla oli suuri merkitys. Naattiorkesteri ja Meeri-koira esiintyivät ja kirkkomusikantit pitivät soitinesittelyjä.

Härmälän kirkossa pidetylle Antti Mäkisen djembekurssille osallistui mukavasti soittajia ja kurssilta kuului positiivista palautetta. Kurssin jälkeisenä sunnuntaina mm. djembe soi afrikkalaisessa gospel-messussa. Simojoen säveltämä messu täytti vuonna 2021 40-vuotta.

Joulukuussa Härmälässä konsertoi Aksentti Lite -kuoro. Perinteiseksi muodostunut jazztrio Joulun kellot -konsertti myös striimattiin ja konserttistriimaus saavutti monia kuulijoita paitsi Tampereella myös kansainvälisesti.

Vuoden aikana seurakuntamme messuissa oli runsaasti yhteistyökuorojen avustuksia. Useiden kuorojen vierailut olivat värittämässä jumalanpalveluselämän musiikillista antia ja toivat runsaasti monipuolisuutta messujen musiikkitarjontaan.

Lukumäärätiedot

Musiikkitilaisuudet

Vuoden 2021 konserttien väkimäärissä on nähtävissä Covid19-pandemian vaikutus. Kolmesta kirkosta on nähtävissä Viinikan kirkon suosio konserttipaikkana. Tähän vaikuttanee tilan perinteinen kirkkomaisuus ympäristöineen, sekä musiikkia palveleva hyvä akustiikka. Hervannan ja Härmälän kirkkoilla on myös omat paikkansa seurakuntamme musiikkitarjonnassa. Näissä korostuvat perinteeksi muodostuneet konsertit ja striimauksen tuoma mahdollisuus. Ne tilaisuudet, jotka saatiin rajoitusten puitteissa pidettyä, sai yleisöltä runsaasti positiivista palautetta.

Musiikkitilaisuudet koettiin voimaannuttaviksi ja yhteisöllisiksi hetkiksi arjen keskellä. Koettiin, miten hyvältä tuntui olla kuulemassa paikan päällä elävää musiikkia toisten ihmisten kanssa. Striimatuissa konserteissa kiitollinen palaute tuli pääasiassa sosiaalisen median kautta.

Alla vuoden 2021 musiikkitilaisuudet seurakunnassamme, jakauma sekä yleisömäärät.

KIRKKO	LUKUMÄÄRÄ	LÄSNÄOLIJAT
Hervanta	7	756
Härmälä	4	383
Viinikka	26	2668
Yhteensä	37	3807

Tekijät ja kumppanit

Kanttorit

Eteläisessä seurakunnassa oli kuluneena vuonna 2021 neljä kanttorin virkaa, yksi A-virka (johtava kanttori) sekä kolme B-virkaa. Tehtäviä hoidettiin seuraavasti:

Hervanta

Martti Syrjäniemi A-virassa, virkapaikkanaan Hervannan kirkko, johtava kanttori (vuorotteluvapaalla tammi-maaliskuu)

Riikka Heikkinen B-virassa, virkapaikkanaan Hervannan kirkko

Härmälä

Maria Tuokko B-virassa, virkapaikkanaan Härmälän kirkko

Viinikka

Stiina Leinonen B-virassa, virkapaikkanaan Viinikan kirkko. Stiina Leinonen toimi johtavan kanttorin roolissa lokakuu 2020 - maaliskuu 2021 välisenä aikana Martti Syrjäniemen ollessa vuorotteluvapaalla. Stiina Leinosen sijaisena tuolloin toimi Monika Välimäki.

Eteläisen seurakunnan messujen ja eri toimitusten musiikillinen suunnittelu ovat musiikkityön runko. Jumalanpalveluselämä toimi vuoden aikana normaaliin tapaan kaikissa kolmessa seurakunnan kirkossa. Kanttorit olivat mukana niin jumalanpalveluksissa, kuin kirkollisissa toimituksissakin. Kanttorit hoitivat Kalevankankaan ja Vatialan kappeleiden säännölliset hautausvuorot ja hartaudet. He olivat mukana myös lukuisissa laitoshartauksissa seurakuntamme alueella tukien vanhusten virsilaulua ja tuoden musiikkia hartauksiin. Kanttorit olivat myös mukana kouluvierailuissa seurakunnan alueella toimivissa kouluissa. Kanttorit osallistuivat myös rippikoulutyöhön omalla panoksellaan.

Kaikki kanttorit työskentelivät tarvittaessa myös muilla kuin omilla lähikirkkoalueillaan, mukaan lukien seurakuntayhtymän yhteiset tehtävät. Kirkkomusiikin resurssit olivat vuoden 2021 lopussa oikeassa mittasuhteessa ja seurakunnan väkimäärään suhteutettuna riittävät, sillä seurakunnassamme on kolme kirkkoa ja neljä kanttorin virkaa.

Kuorot

Vuonna 2021 Eteläisessä seurakunnassa toimi kuusi kuoroa, joissa oli mukana yhteensä noin 90 laulajaa.

Hervannan Gospelkuoro, johtajanaan Riikka Heikkinen

Hervannan päiväkuoro, johtajanaan Riikka Heikkinen

Härmälän Harmonia -kuoro, johtajanaan Maria Tuokko

Härmälän lapsikuoro Tuike, johtajanaan Maria Tuokko

Härmälän Kahvilakuoro, johtajanaan Maria Tuokko

Viinikan lapsikuoro Loistotähdet, johtajanaan Stiina Leinonen

Seurakuntayhtymän yhteistyökuorot ja Kirkkomusikantit toivat merkittävän musiikillisen panoksensa seurakuntamme messuihin vierailemalla niissä useita kertoja.

Seurakunnan kuoroilla, kuin myös yhteistyökuoroilla oli vahva rooli olla monipuolistamassa seurakunnan musiikkielämää niin messujen musiikillisissa toteutuksissa kuin myös eri tapahtumien ja konserttien toteuttajina. On huomionarvoista, että seurakunnan kuorotoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Se tarjoaa seurakuntalaisille hyvän mahdollisuuden olla toteuttamassa messuja sekä muita tilaisuuksia. Musiikin välityksellä kristillinen sanoma levittäytyy seurakuntalaisten keskelä. Laulajat saavat harrastuksen myötä rikkautta sosiaaliseen elämäänsä ja voivat toteuttaa musiikillisia taitojaan seurakuntalaisten,

Musiikkityön toteutumisen arviointi

Eteläisen seurakunnan musiikkielämä oli kuluneena vuonna koronapandemiasta huolimatta rikasta. Vuonna 2021 oli yhteensä 39 musiikkitalaisuutta mukaan lukien striimatut konsertit. Ne keräsivät yhteensä 3807 kuulijaa paikalle, kuulijakeskiarvon ollessa tilaisuutta kohden 103.

Vaikka joitakin tilaisuuksia jouduttiin vallitsevan tilanteen vuoksi perumaan, valtaosa suunnitellusta saatiin kuitenkin toteutettua. Musiikkityössä sopeuduttiin aina tilanteen mukaan uusiin formaatteihin, vaikka se kulutti työntekijöitä ja aiheutti aika ajoin turhautumista.

Vuosi 2021 jää mielen koronavuotena, jossa oli paljon muutoksia ja epäjärjestyä.

Loppujen lopuksi, musiikissa on voimaa ja se kantaa!

5: Eteläisen musiikkitarjontaa vuodelta 2021

Diakoniatyö

Yleistä diakoniatyöstä

Diakoniatyön tehtävänä on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisenrakkauden toteutumista sekä kotimaassa että ulkomailla. Tämän mukaisesti seurakunnan ja sen jäsenten tulee pyrkiä eheyttämään elämää, lievittämään kärsimystä sekä antamaan apua erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. (KJ 4:3)

Eteläisessä seurakunnassa on saatavissa palveluja, jotka tukevat kriisitilanteissa selviytymistä. Diakonia palvelee alueen kaikkia asukkaita, silloin kun nämä tarvitsevat hengellistä, henkistä, sosiaalista tai taloudellista tukea. Diakonia toimii yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Kaupungin päätöksentekoon vaikuttaminen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen on osa diakoniatyötä.

Vuosi 2021 on ollut jo toinen vuosi peräkkäin poikkeuksellinen toiminnan kannalta. Covid-19 ns. kolmas aalto sulki vuoden alusta kokoavan toiminnan. Kotikäynnit muutettiin pääsääntöisesti puhelinkeskusteluiksi ja vastaanotot toteutettiin ajanvarausperiaatteella. Asiakkaita tavattiin yksitellen tai hoidettiin avustusasiat puhelimitse. Hävikkiruokailut jatkuivat take away-periaatteella.

Tekijät ja kumppanit

Pitkäaikaisen diakoniatyöntekijän Anne Järvisen eläkkeelle lähtöjuhlaa vietettiin 17.10.

Johtava diakonian viranhaltija Päivi Salminen

diakonian viranhaltijat: Päivi Vuorinen, Niina Leliebre teki määräaikaista diakonianvirkaa ja hänet valittiin vakituiseen virkaan ja hän aloitti työt vanhustyön kehittäjänä 1.8., Hanna Sulonen toimii hänen jälkeensä määräaikaisessa virassa 31.12.22 saakka. Virpi Savela-Saarinen (Liki-Hanke 1.7 – 31.8.2023), hänen sijaisenaan toimii Mika Pitkänen 31.8.2023 saakka. Katri Ikonen, Taina Nuorto, Johanna Asikainen, Antti Vanhalan (KoKo-hanke 1.9.20-31.8.22) virkavapauden ajan sijaisena toimii Anna-Mari Paloniitty 31.8.22 saakka. Täyttämätön diakonian virka täytettiin ajalla 1.1-31.1.21 (palkka valtionavustuksista) sekä 1.7 – 31.12.21 sijaisena toimi diakoni Noora Kotkamaa. Diakonian vanhustyöntekijöinä toimivat Riitta Kivistö ja Seija Huttunen.

Tiimiin kuuluu myös lähetyssihteeri Tiina Sarkapalo, hänen määräaikainen virkasuhde jatkuu kokoaikaisena (100%:n) 2024 saakka. Marraskuussa johtavan diakoniatyöntekijän virkaan valittiin diakoniatyöntekijä Taru Myllymäki ja hän aloittaa työt 1.1.2022. Päivi Salminen siirtyy diakoniatyöntekijäksi kentälle siihen saakka, kunnes hän jää eläkkeelle.

Diakoniatyössä on ollut mukana yhteensä arviolta 30 vapaaehtoistyöntekijää. Pandemiatilanteen pitkittymisen on huomattu vähentäneen vapaaehtoisten osuutta diakoniatyössä. Vuoden 2021 aikana oli kuntouttavassa työtoiminnassa kaksi henkilöitä.

Keväällä Diakin opiskelija oli 10 viikon harjoittelujaksolla diakoniatyössä.

Kevään tiimi toimi yhden vajauksella ja syksyllä tiimi toimi kahden työntekijän vajauksella noin kahden kuukauden ajan johtuen virkavapauksista. Työntekijävajauksesta ja koronapandemiasta johtuvista syistä työn kuormittavuus kasvoi.

Etätyö on jatkunut koko vuoden. Etätyösopimukset on tehty kaikkien työntekijöiden kanssa.

Diakonian palvelutyöntiimi kokoontui joka toinen viikko. Yhteinen tiimipäivä oli Urhatun kurssikeskuksessa Nokialla 15.10. Tiimin virkistyspäivää vietettiin 3.5. Hervannan ulkoilualueella Kirskaanniemessä.

Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen tukena oli ryhmätyönohjaus Juha Mattilan johdolla viimeinen kerta tammikuussa. Seurantakerta vuoden 2022 alussa. Kokemusasiantuntija Sari Virtanen johdatti meitä kahtena eri päivänä palautumaan ja pitämään itsestämme ja jaksamisestamme huolta.

Johtava työntekijä kävi tiimiläisten kanssa kehityskeskustelut ja suorituslisäkeskustelut.

Asiakasmäärät lisääntyivät, ja asiakkaiden keskimääräinen ikä oli nuorempi kuin aiemmin. Puheluiden määrä nousi tänä vuonna. Huolipuhe lasten päihteiden käytöstä korostui vanhempien yhteydenotoissa. Sielunhoitokeskusteluissa korostui yksinäisyys, ihmissuhdeasiat ja mielenterveysongelmat, taloudelliset vaikeudet, työttömyys, eristäytyneisyys ja yksinäisyys masensivat ja ahdistivat monia. Useiden vanhusten liikunta- ja toimintakyky heikkeni voimakkaasti, kun ryhmät, kohtaamiset ja harrastusmahdollisuudet olivat rajoitettuja. Taloudellista ja ruoka-apua myönnettiin aiempaa huomattavasti enemmän.

Huolimatta poikkeusjärjestelyistä, avustustoiminta jatkui keskeytyksettä. Toimintatavan muutoksesta huolimatta työntekijät kohtasivat ihmisiä ja työllä oli vaikuttavuutta.

Kokoava toiminta ja kotikäynnit alkoivat taas syyskuussa.

Tampereen kaupungin kanssa yhteistyönä toteutettu uusimman asuinalueen Lintuhytin lasten pop-up tapahtuma keräsi kävijöitä noin 130. Yhteistyö kaupungin kanssa onnistui hienosti.

Uutena avauksena yhteistyö SPR:n Hervannan Duon pop up- kohtaamispaikan kanssa. Yksinäisyyden vähentämiseksi järjestettiin yhteistyötapahtuma Lähdepäivä L8: ssa Yhdessä selviytymisen tuki Ysti ry:n kanssa.

Monikulttuurisessa työssä verkostoyhteistyö on toteutunut suunnitellusti Kototorilla Yhteisökeskus L8:ssa. Koko-hankkeen puitteissa on ollut cabell-valmennuksia Naistarilla ja VTS-kodeilla.

Afganistanin kriisitilanne kärjistyi syksyllä ja aiheutti lisäpaineita ja sen myötä perustettiin neljä kertaa kokoontunut vertaistukiryhmä yhteistyössä Naistarin ja Tampereen kaupungin kanssa. Lisäksi järjestettiin keskustelutilaisuus ja Kototorilla oli yhden kuukauden ajan päivystys kriisiin liittyen.

Kerran kuukaudessa pidetyssä swahilinkielisessä messussa on ollut myös diakoniatyöntekijä mukana.

Sointu Senioripalvelut: Sointu Senioripalvelut toimii Härmälässä, Hervannassa ja Taatalassa. Yhteistyökuvioista diakoniatyön kanssa on sovittu syksyllä 2021.

Palvelukeskukset muuttuivat lähitoreiksi syksyllä 2021. Yhteistyö Hervannan, Härmälän ja Nekalan lähitorien kanssa jatkuu.

Uutena yhteistyökumppanina Tampereen kaupungin ylläpitämä Pähee -päihdekeskus, joka avasi Muotialassa päivätoiminnan elokuussa 2021. Diakoni on seurakunnan vastuu- ja yhteyshenkilönä Päheen muodostamassa asiantuntijaverkostossa.

Tampereen Me-talo -hanke on alkusysäys eteläiselle hyvinvointikeskukselle. Toiminnan mahdollistajana toimii Me-taloesätiö ja toteutuksesta vastaa Tampereen kaupunki yhdessä eri toimijoiden ja asukkaiden kanssa.

Peltolammin neuvola

Perhekeskus (Peke) verkosto: Etelä 2-tiimi. Lasten ja perheiden matalan kynnyksen palveluiden verkosto.

Eri Päihdetyön yksiköt mm. A-kilta.

Asumispäivystysyksikkö TASTU

Eri kaupunginosien asukasyhdistykset ja Martat

VTS:n kanssa hyvä yhteistyö KoKo-hankkeessa ja Hallilan asuinalueella.

Lähikirkkoalueiden erityispiirteet

Alueelliset erot näkyvät selvästi Eteläisen seurakunnan diakoniatyössä. Vuonna 2020 ilmestyneestä tutkimuksesta käy ilmi, että viidestä sosioekonomisesti haasteellisista kaupunginosista neljä sijaitsee seurakuntamme alueella. Tilanne ei olennaisella tavalla ole muuttunut vuoden 2021 aikana.

Hervannan alueella korostuvat työttömyys, monikulttuurisuus, mielenterveys- ja päihdeongelmat sekä asunnottomuus. Alueella on Tampereen ainoa ympäri vuorokauden auki oleva asumispäivystysyksikkö (TASTU). Alueella asuu myös paljon lapsiperheitä. Hervannan kylkeen on kovaa vauhtia kasvamassa Vuores ja uutena alueena Lintuhytin asuinalue.

Viinikan aluetta luonnehtii maantieteellinen yhtenäisyys. Alueella sijaitsee useita palvelutaloja sekä Tampereen kaupungin päihtyneiden päivätoimintakeskus Huoltsu. Alueella asuu runsaasti vanhuksia ja päihdekuntoutujia, joiden joukossa on paljon pienituloisia ja syrjäytyneitä. Tampereen asutokunnista jo yli puolet on yhden hengen talouksia. Nekalan alueella asutokunnista 72 % on yhden hengen koteja.

Härmälän aluetta kuvaa sirpaleisuus. Härmälän lähikirkkoalueeseen kuuluvat Peltolampi ja Multisilta sijaitsevat huonojen kulkuyhteyksien päässä Härmälän kirkolta. Alueella avun tarve kohdentuu työttömien, sairaukeläkkeellä olevien, vähävaraisten opiskelijoiden, vanhusten, maahanmuuttajien ja lapsiperheiden piiriin. Härmälän lähikirkon diakoniatiiimin asiakkaat kamppailevat työttömyyden kanssa. Erilaiset elämän kriisitilanteet, päihdeongelmat ja mielenterveyteen ja riippuvuuksiin liittyvät kysymykset näkyvät diakoniatyössä yhteydenottojen runsautena.

Lähikirkkojen alueellisista eroista näkyy seurakunnan väestöllinen ja sosiaalinen moni-ilmeisyys.

Työn erityispiirteitä

Diakonian perustoiminta koostuu asiakkaiden kohtaamisista vastaanotoilla, sovitusta yksilötapaamisista seurakunnan toimipisteissä, kodeissa, palvelukeskuksissa ja muissa laitoksissa. Painotamme diakoniatyössä ensisijaisesti keskusteluapu ja sielunhoitoa. Toiminta koostuu myös erilaisista säännöllisistä ryhmistä, tilaisuuksista ja kausitoiminnasta.

Sähköiset ostoluvat olivat käytössä viimevuotiseen tapaan tänäkin vuonna. Asiakas otti diakoniatyöntekijään yhteyttä ja elämäntilanteen selvityksen jälkeen lähetimme sähköiset ostoluvat kauppoihin ja asiakas sai hakea ruokakassin näyttämällä henkilökorttia kassalla. Tämä on toiminut erittäin hyvin. Diakonian asiakkaiden kaikenlainen palveluohjaus korostui työssä.

Vanhojen asiakkaiden kohdalla pyrittiin vahvistamaan itsenäisen elämänhallinnan kehittymistä ja vähentämään ammattiavun tukiriippuvuutta. Ihmisiä ohjattiin esimerkiksi vertaistuen piiriin eri verkostoissa. Kaikilla alueilla tehdään laajaa verkostoyhteistyötä.

Parityöskentely on vakiintunut työkäytäntö työturvallisuussyistä. Ihmisten avustaminen on pääosin keskusteluapua, ruoka-apua ja sekä taloudellista neuvontaa. Asiakkaiden yhteydenoton syynä ruoka-apu ja taloudellinen avustaminen olivat ensisijaisia. Tänä vuonna lisääntyi uusien työttömiksi tai lomautetuiksi jääneiden asiakkaiden määrä. Myös yksityisyrittäjiä hakeutui hakemaan neuvoa ja taloudellista apua.

Eri-ikäiset yksinasuvat ihmiset ovat suurin asiakasryhmämme. Syyskuusta vuoden loppuun tehtiin jälleen kotikäyntejä ottaen huomioon hygieniasäädökset. Usein kotikäynnit toteutettiin ulkoilemalla. Huonokuntoisten ikäihmisten määrä ja avun tarve on lisääntynyt selkeästi työssämme tänäkin vuonna.

Kokoontumisrajoitusten vuoksi ihmisiä on muistettu pääsiäis- sekä joulutervehdyksillä. Kirkontupalaiden kanssa järjestettiin muutaman kerran kesäkahvit kirkon sisäpihalla ja palvelutalojen pihalla.

Tiimistämme osallistui kokoaikaiseen rippikoululeirityöhön kaksi diakoniatyöntekijää. Muut diakoniatyöntekijät ohjasivat palvelupäiviä rippikouluryhmille.

Diakoniatyö tilastollisesti

Diakonian vastaanottotyö vei työajasta korona-aikana noin 70 %. Asiakastapaamisia on tilastojen mukaan vuodessa n. 7500 ja yksittäisiä asiakkaita 1600. Tänä vuonna korostui puhelujen kasvava määrä.

Ruokajako toteutettiin Hervannassa kirkon sisäpihalla ja Härmälässä kirkon pihassa ja Peltolampi - Multisilta alueella yhdessä ME-talon kanssa osoitteessa Multisillankatu 1. Viinikassa ruokakassit jaettiin alueella sijaitsevan ruokapankin tiloissa. Ruokakassin sisältö koostuu EU -ruoasta ja ruokapankin saamasta hävikkiruoasta. Ruokajaon lisäksi jaettiin Joulukasseja koko Eteläisen seurakunnan alueella noin 330 kpl. Joulupuukeräyksen joululahjoja jaettiin lapsiperheiden lapsille 220 kpl.

Vuoden aikana jaettiin yht. 13 000 kpl ruoka-avustusta. Yksi ruoka-avustus sisältää 2-3 ruokakassia perheen koosta riippuen.

Diakonian vanhustyöntekijöiden tekemä kotikäyntityö / saattajapalvelu/kauppa-apu lisääntyvän vanhusväestön parissa on hyvin merkittävä palvelutehtävä koko diakoniatyössä. Kotikäyntityön tarve on kasvanut viime vuoteen verrattuna merkittävästi. Vuonna 2020 535 käyntiä ja vuonna 2021 871 käyntiä. Osa kotikäynneistä toteutettiin puhelinkeskusteluina.

Valtionavustuksena OKM antoi vuoden lopussa 2020 Tampereen yhtymälle avustusta diakoniatyöhön.

Eteläisen diakoniatyön osuus oli 21 660,97. Avustusta hallinnoi diakoniajohtaja. Näillä rahoilla hankimme keväällä 2021 vähävaraisille perheille kylpylälahjakortteja, lahjakortteja parturi/kampaamoihin, siivouspalveluihin sekä jalkahoitoihin. Myös ruoka- ja vaateostoksiin hankittiin myös diakonia-avustuksina lahjakortteja.

Budjettiavustukset 57 764€, joista kirkkohallituksen tukikummiavustuksia lapsiperheille 8551 € ja yksityiset lahjoitukset 1540 €

Yhteisöruokailut lähikirkoittain

Avoim kahvila Härmälän kirkolla kokoontui keskiviikkoisin. Avoimen kahvilan kävijät (n. 35) ovat lisääntyneet huomattavasti. Kahvilassa käy kaikenikäisiä ihmisiä. Tarjoilu on hävikkiruokaa.

Jumalankämmenellä illoissa Peltolammilla lapsiperheiden määrä on kasvanut (40-70). Tämä on moniammatillista yhteistyötä. Hävikkiruokailtapala ja mukaan saa ottaa myös elintarvikkeita.

Hallilan Turinat Viinikan alueella, kerrostalon kerhuhuoneessa, on kaikille avoin, eri ikäisten ihmisten kohtaamispaikka (10-15) jossa myös hävikkiruoka-välipalaa on tarjolla.

Porinapöytä, Nekalan seurakuntatalolla hävikkiruusta valmistettu ruokailu on vakiinnuttanut paikkansa toimintana ja kokoaa yhteiseen pöytään viikoittain porisemaan 20-45 ihmistä. Tämä ruokailu on seurakuntamme alueella ainoa iltapäivisin järjestettävä ruokailu. Ruokailun järjestämiseen on tullut mukaan yhteistyöhön EU:n kiertohanke ja keittiössä toimii 1-3 työkokeilijaa harjoittelemassa keittiön erilaisia tehtäviä.

Kantapöytä Hervannan kirkolla ti-to. Kävijämäärät kasvoivat syksyllä (kävijöitä samana päivänä jopa 90)

Keväällä valmistettiin ruokaa hävikkielintarvikkeista keittiöllä ja jaettiin annoksia asiakkaille ovelta.

Keskiviikkoiltaisina järjestettiin Kierto-hankkeen ja työkokeilijan kanssa ”Tuu sääki syämään”-iltaruokailu lapsiperheille ja opiskelijoille. Tarvetta näytti olevan myös tälle toiminnalle.

Kaiken maailman perheet muuttui Yhteyden illoiksi perheille ja yksinäisille – yhteinen olohuone ja ruokailu keskiviikkoruokailun kanssa.

Voimavararyhmää toteutettiin Eteläisessä seurakunnassa. Yksi keväällä, osittain etäyhteyksillä, 13 kertaa Hallilan srk-talossa yhteistyössä TYKAS:n (Tampereen kaupungin työ- ja kasvupalvelut) kanssa.

Diakoniatyöntekijät olivat myös toteuttamassa yhteisvastuukeräystä. Keräyspäällikkönä toimi seurakuntapastori Päivi Repo ja työparina diakoni Mika Pitkänen. YV-keräystulos 2898,95 €. Oman seurakunnan käyttöön jäävä osuus 579,79 € käytettiin alueemme talousahdingossa elävien vanhusten hyväksi antamalla heille lahjakortteja. Vastaanotto oli liikuttavan kiitollinen.

Uusia avauksia

Koronatilanteesta johtuen toimintasuunnitelmat muuttuivat merkittävästi. Työ muuttui reagoinniksi vallitseviin olosuhteisiin. Nopea reagointi muuttuvaan tilanteeseen ja toimintatapojen toistuva sopeuttaminen oli kuormittavaa.

Korona-aika myös poiki uusia toimintatapoja ja yhteistyötä eri auttamistahojen kanssa.

Joulukuussa 2021 vapaaehtoiset ideoivat syrjäytymisvaarassa oleville yksin asuville ihmisille jouluiset paketit 54 kpl, joita jaettiin ennen joulua ihmisten koteihin, Viinikan lähikirkon alueella, alueen diakoni ja lastenohjaaja mukana jaossa. Pakettien sisällöt Go Go-liikuntakeskukselta, Kierto-hankkeen kautta Nextiilistä (käsityökauppa tekstiilinkierrätystä)

Hervannan Lindforsinkatu 8:n yhteisökeskus, L8, kokoaa saman katon alle kaupungin sosiaalityön ja kolmannen sektorin matalan kynnyksen palveluja. Yhteisökeskuksesta saa neuvontaa ja ohjausta, ja siellä kehitetään myös julkisten sosiaalipalvelujen ja yhdistystoimijoiden yhteistyötä. Diakoniatyö on ollut mukana yhteisillä vastaanotoilla sosiaaliohjaajien kanssa, talokokouksissa ja toiminnan suunnittelussa. Mukana L8-toiminnassa on diakoniatyön lisäksi muita alueellisia toimijoita kuten A-Kilta, YSTI ry, Linja 20 -hanke, KoKo-hanke sekä aikuissosiaalityön Kototori ja lapsiperheiden sosiaalityö. L8:n toiminta alkoi tammikuussa 2021.

Vaatejako yhdessä Kierto-hankkeen ja Nextiilin sekä diakonian kanssa toteutettiin Nekalassa syksyllä ja se keräsi yli 100 kävijää.

Kuva 6: Vapaaehtoisten ideoimat joulukassit yksin asuville

Kuva 7: Käytettyjen vaatteiden jako tavoitti ihmisiä yli seurakuntarajojen

Uutena toteutettiin diakonian vanhustyöntekijöiden vetämänä määräaikainen muisteluryhmä.

Diakonian vanhustyöntekijä yhdessä papin kanssa olivat yhteydessä Teamsin kautta kehitysvammaisten asumispalveluyksiköön Koivistonkylässä.

Keskenmenon kokoneiden päivä järjestettiin (toinen kerta Suomessa) yhdessä Simpukka ry innoittamana. Mukana diakoni, pappi ja kanttori. Hartaus oli livenä ja netissä.

Loppuvuodesta pidettiin myös uskontodialoginen keskustelutilaisuus. Kuukausittain pidetyt Yhteyden illat aloitettiin syyskuussa ja sen on löytäneet pääasiassa monikulttuuriset perheet.

Hankkeet ja projektit

Hervannan alueella KoKo-hanke Kotoa Koollekutsujaksi jatkuu ja Hanna Sulonen on mukana hankkeessa 15 % työpanoksella Cable-valmentajana. Cable-valmennuksia on yksi syksyisin ja yksi keväisin. KoKo-hanke tähtää vuoropuheluun ja verkostojen rakentamiseen monikulttuurisella alueella Hervannassa.

Syksyllä 2021 starttasi Päihdeprojekti. Projektissa tarjotaan tukitoimia ja ryhmätoimintaa päihteidenkäyttäjille yhdessä kokemusasiantuntijoiden Veli-Pekka Järvisen ja Antti Mäkisen kanssa. Kantavana ajatuksena on päihdetyöntekijän, vertaisten ja kirkon ammattilaisten yhteistyö, ja askelmateriaalin hyödyntäminen kristilliseltä pohjalta. Suunnittelimme toimintaa yhdessä Sininauhaliiton ja Vihreä Keidas ry:n edustajien kanssa. Syyskaudella toteutettiin suljettu ryhmä päihderiippuvaisille (9 kertaa). Antti Mäkinen ja Veli-Pekka Järvinen kävivät myös kahdenkeskisiä keskusteluja asiakkaiden kanssa, ja tarjosivat ohjausta palveluihin sekä vertaisryhmiin. He olivat mukana eri lähikirkkoalueiden yhteisöruokailuissa ja muussa kokoavassa toiminnassa, sekä toteuttivat päihdeinfoja rippikoululeireillä.

Saatiin Tampereen seurakuntayhtymän osallistavasta budjetista projektiin 5000€ vuodelle 2022.

Antti Mäkinen ja Päivi Vuorinen olivat elokuussa 2021 Krito-ohjaajakoulutuksessa ja -konferenssissa Lohjalla. Tavoitteena on järjestää vuonna 2022 Krito-kurssi.

Eloisasti Eläkkeelle -pilottiin

Kirkkohallitukselta saatiin projektiin avustusta 5600e ja pilottiryhmä starttaa keväällä 2022.

Vanhustyötä kehitetään kartoittamalla verkostoja ja aloittamalla alueverkostoyhteistyötä. Lähitorien kanssa tiivistetään yhteistyötä joka lähikirkkoalueella.

Luovuttiin

Härmälän lähikirkon diakonia jalkautui vuoden 2021 alusta Me-talolle Multisillassa, mutta suunniteltu diakonian Multisillan vastaanottopiste ei vielä siirtynyt Me-talolle.

Naisten hemmottelupäivä jäi pois.

Välipala-kokoontuminen jäi pois.

Katujalkautumiset olivat vähäisiä koronasta johtuen.

Kotikäyntipyynnöitä tuli niin paljon enemmän korona-aikana, että oli entistä vaikeampi vastata kaikkiin pyyntöihin. Työtä oli rajattava ja suhteutettava käytettävissä oleviin resursseihin.

Diakoniatyön toteutumisen arviointi

Tavoitteet: 1. Arvostava kohtaaminen. 2. Vanhus-, kansainvälisen- ja päihdetyön kehittäminen 3. Yhteistyön vahvistaminen Sote-kentän ja muiden verkostotoimijoiden kanssa

Diakoniatyössä on kohdattu laadukkaasti matalalla kynnyksellä, rakennettu yhteisöä, tarjottu mahdollisuus yhteyden kokemiseen ja hengellisen tuen saamiseen. Verkostoituminen eri toimijoiden kanssa on lisääntynyt ja sujunut erittäin hyvin.

Ruoka-avun lisääntynyt tarve korostui sekä lasten päihdeiden käyttöön liittyvä huoli vanhemmilla. Myös sielunhoitokeskusteluissa korostui yksinäisyys, ihmissuhdeasiat ja mielenterveysongelmat.

Tiimimme merkittävimmät onnistumiset suhteessa tavoitteisiin vuonna 2021

Vuosi 2021 oli edelleen poikkeuksellinen Koronan vuoksi. Asiakasmäärät lisääntyivät, ja asiakkaiden keskimääräinen ikä oli nuorempi kuin aiemmin. Taloudelliset vaikeudet, työttömyys, eristäytyneisyys ja yksinäisyys masensivat ja ahdistivat monia. Useiden vanhusten liikunta- ja toimintakyky heikkeni voimakkaasti, kun ryhmät, kohtaamiset ja harrastusmahdollisuudet olivat rajoitettuja. Taloudellista ja ruoka-apua myönnettiin aiempaa enemmän.

Päihdeprojekti starttasi syksyllä 2021. Siinä tarjotaan tukitoimia ja ryhmätoimintaa päihdeidenkäyttäjille yhdessä kokemusasiantuntijoiden Veli-Pekka Järvisen ja Antti Mäkisen kanssa. Kantavana ajatuksena on päihdetyöntekijän, vertaisten ja kirkon ammattilaisten yhteistyö ja askelmateriaalin hyödyntäminen kristilliseltä pohjalta. Toimintaa suunniteltiin yhdessä Sininauhaliiton ja Vihreä Keidas ry:n edustajien kanssa. Syyskaudella toteutettiin suljettu ryhmä päihderiippuvaisille (9 kertaa).

Diakoniatyö on tullut näkyväksi median ja yhteistyökumppanuuden kautta. Erityisesti mainittakoon Kelan jalkautuminen ruokajakoihin ja Yhteisökeskus L8:ssa tapahtuva asiakastyö yhdessä sosiaalitoimen ja Kelan kanssa. Heille tuli tutuksi se mitä kirkko tekee ja päinvastoin. Tämä on ollut ainutlaatuista yhteistyötä, joka on käynnistynyt hyvin. Kirkko on arvostettu yhteistyökumppani ihmisten hyväksi tehtävässä auttamistyössä. KoKo (kotoa koolle kutsujaksi, kahden suuntainen kotoutuminen) - hanketyön tuoma uudenlainen matalankynnyksen työtapa on ollut innostavaa.

Vanhustyössä ja päihdetyössä olemme alkaneet toimia uusilla alueilla sekä alustoilla. Eloisasti eläkkeelle-projekti sai Kirkkohallitukselta hankerahaa 5600€. Projektiin liittyvä eläkkeelle jäävien ryhmä alkaa keväällä 2022.

Diakoni ja sairaanhoitaja (Mielen ry / Iideshovi) tekevät opinnäytetyötutkimusta Nekalan alueen yksinasuvien korona-ajan kokemuksista. Tutkimus on alkanut teorian kokoamisella, ja haastattelut suoritetaan keväällä 2022.

Afganistanin kriisitilanne aiheutti lisäpaineita ja sen myötä perustettiin neljä kertaa kokoontunut vertaistukityhmä yhteistyössä Naistarin ja Tampereen kaupungin kanssa. Lisäksi järjestettiin keskustelutilaisuus ja Kototorilla oli yhden kuukauden ajan päivystys alueella asuville afganistanilaisille.

Työn kehittäminen

Ruoka-avun lisääntynyt tarve korostui myös tänäkin vuonna. Miten tämä järjestettäisiin toisin. Haluamme jatkossa kehittää diakoniatyötä siihen suuntaan, että ruoka-apu ja taloudellinen avustaminen jäisivät vähemmälle ja henkisen ja hengellisen tuen tarjonta kasvaisi. Sielunhoidon tarve on pandemia-aikana lisääntynyt huomattavasti.

Vuoden aikana tiimissä keskeisiksi kysymyksiksi nousivat: Miten otamme tamperelaisen enemmän mukaan yhdessä suunnittelemaan ja tekemään? Miten olemme saavutettavampia?

Etätyö tuki arjessa jaksamista. Etätyöstä saadut kannustavat kokemukset rohkaisevat jatkamaan sitä korona-ajan jälkeenkkin.

Avoimet vastaanotot jäivät kokonaan pois ja siirryttiin ajanvarauskäytäntöön. Tämä osoittautui hyväksi toimintatavaksi. Vastaanottotyötä tehdään Eteläisen seurakunnan alueella kolmessa toimipisteessä. Kohtaamisia puhelinvastaanotoilla ja toimipisteissä sekä kodeissa käyntikertoja vuodessa yhteensä oli noin 7 500. Koronan vuoksi asiakkaiden määrä tuplaantui. Asiakkaiden paljous ja moniongelmaisuus heikensivät kohtaamisten laatua. Toisaalta saatiin hyvää palautetta inhimillisestä, kokonaisvaltaisesta ja kunnioittavasta kohtaamisesta sekä monipuolisesta toiminnasta. Diakonian asiakkaiden kaikenlainen palveluohjaus korostui työssä. Yksinäisyyttä kokevien asiakkaiden taholta saatiin myönteistä palautetta toiminnasta erityisesti Korona-aikana.

Teams on ollut tärkeä kanava yhteydenpidossa, ja sen käyttö on jo vakiintunut.

Hengellisen työn tekijät palasivat 1.1.2021 työajattomaan työhön kahden vuoden moduulityöaikakokeilun jälkeen.

Työnohjaus aloitettiin vuonna 2020 ja tammikuussa 2021 oli viimeinen työnohjauskerta. Seuranta on vuoden kuluttua keväällä 2022. Työnohjauksessa käytiin läpi tasapuolisuutta, vuorovaikutusta ja tiedon kulkua. Kokemusasiantuntija Sari Virtanen veti kahden aamupäivän ajan työskentelyä palautumisen tärkeydestä työssä jaksamisen kannalta.

Tiimin resilienssi vahvistui ja työn merkityksellisyys auttoi jaksamaan muutoksissa ja toimimaan paremmin yhdessä.

8: diakonian vanhustyönohjaaja Riitta Kivistö (vas.) ja diakoniatyöntekijä Niina Leliebre (oik.)

Varhaiskasvatus

Yleistä varhaiskasvatuksesta ja nostot vuoden toiminnasta

Koronan varjostamana vuonna 2021 on pystytty varhaiskasvatuksessa toimimaan päiväkerhojen ja koululaisten iltapäiväkotien lapsiryhmien kokoontumisten osalta lähes normaalisti, sillä vuoden aikana vaihdelleet rajoitukset eivät koskeneet enää näiden ikäluokkien lapsiryhmiä.

Toimintoja, joissa oli mukana aikuisia, kuten avointen päiväkerhojen, perhekerhojen ja Jumalan kämmenellä-ilttojen kokoontumiset sisätiloissa jouduttiin kuitenkin sulkemaan kevätkaudella. Samoin juhlia, tapahtumia ja esimerkiksi vanhempien mahdollisuutta saattaa tai hakea lapsia kerhopisteiden eteisistä jouduttiin karsimaan. Tämä vaikutti perheisiin tutustumisessa, yhteydenpidossa ja kasvatusyhteistyön rakentamisessa, mitä pyrittiin osittain korvaamaan edellisvuoden aikana käyttöön otetuilla WhatsApp-ryhmillä ja -viesteillä perheisiin.

Avointen päiväkerhojen ja perhekerhojen toimintaa ylläpidettiin sekä somessa julkaistujen videotervehdysten, että ulkona järjestettyinä kokoontumisina.

Pystyimme myös syksyllä järjestämään keväältä siirtyneitä tapahtumia, mm. 6-vuotiaiden syntymäpäivät kaikilla kirkoillamme. Samoin perhemessuihin kutsuttiin jälleen perheitä syksyn aikana ja joulujuhlatkin toteutuivat, tosin koronapassivaateella, joulukuussa.

Varhaiskasvatuksen kokoavan toiminnan alueellisessa resurssoinnissa tapahtui muutos Hallilan seurakuntakodista luopumisen jälkeen syksyllä 2021. Koska yrityksestämme huolimatta Hallilaan suunniteltua ulkona toimivaa päiväkerhoryhmään ei ilmoittautunut riittävästi lapsia, siirsimme ohjaajien työaikaa Vuorekseen, jossa saatoimme toteuttaa perheiden toivomat kolme kertaa viikossa kokoontuvan päiväkerhoryhmän ja eskari-ikäisten ja pienten koululaisten yhteisen iltapäivän kerran viikossa. Hallilassa, Havumetsänkadun kerhohuoneessa alkoi syksystä myös perheiden kohtaamispaikka, johon kävijät löysivät varsin pian.

Viinikan kirkolla iltapäivälle sijoittuneen avoimen päiväkerhon tilalla alkoi syksyllä kaikenikäisten kohtaamispaikka, jonka tavoitteena on ollut alueen asukkaiden yhteisöllisyyden tukeminen. Ryhmä on ollut pieni, mutta erittäin aktiivinen. Syksyn aikana se keräsi lahjoituksin saatuna huomattavan lahjakassimäärän jaettavaksi joulutervehdykseksi alueelle.

Kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköihin oltiin yhteydessä Teams kokouksin. Pääsiäisen juhlahetkiä vietettiin sekä päiväkotien pihalla, että jokaisen kirkkomme pihamaalla pääsiäisvaelluksina.

Syksyn aikana päiväkodit toivoivat myös ulkona tapahtuvia syyslauluhetkiä, joilla tervehdittiin neljän päiväkodin lapsia.

Joulukuussa järjestimme perinteisin tavoin joulukirkkohetkiä kirkoissa ja seurakuntakodeilla. Vaikeutuneesta koronatilanteesta huolimatta vain pariin tilaisuuteen tuli ennakkoon ilmoittautuneiden peruuntumisia.

Lisäksi julkaistiin kaksi videota sekä pääsiäisen että joulun aikaan päiväkodeille. Toinen videoista oli hartaus ja toinen rakennettu katsomuskasvatuksen periaatteiden mukaisesti. Kolme videota tehtiin yhteistyönä muiden seurakuntien varhaiskasvatuksen kanssa lasten katedraalista ja yksi Eteläisen seurakunnan omana työnä.

Pikkuhelppi alkoi Eteläisen seurakunnan alueella vuoden 2020 aikana perheiden arjen tukemiseksi ja kuluneena vuonna se on vakiinnuttanut paikkansa. Erityisesti aamuihin toivottuihin helppipyyntöihin on ollut ajoittain vaikeuksia vastata. Pikkuhelppi kysyntää on lisännyt myös perhekeskusyhteistyö, jossa tieto toiminnasta on tullut eri toimijoiden tietoon.

Toukokuussa aloitimme myös Juniorhelpin, jossa rippikoulun käyneet nuoret saattoivat pareittain ottaa vastuun perheen lasten ulkoilutuksesta lauantaisin. Kesän katkos saattoi vaikuttaa siihen, että toimintaan ei ole syksyn aikana tullut kyselyitä.

Pyhäkoululle koronavuosi 2021 oli monella tavoin vaikea. Kun messuja siirryttiin viettämään ilman läsnä olevaa seurakuntaa, myös pyhäkoulut jäivät tauolle. Lähi toiminnan jatkuttua katkennut yhteys näkyi aiempaa vähäisempänä osallistujamääränä vielä syksylläkin. Katkonainen ja epävarma toiminta on niin ikään ollut haasteellista vapaaehtoisille pyhäkouluopettajille. Uusia avauksia ja kokeiluja olivat nettipyhivideot, joita kevätkaudella tehtiin muutamia, sekä pyhäkoulusihteri Lumian toteuttama TikTok-pyhäkoulu, joka oli odottamattoman suosittu. Härmälän kirkolla järjestettiin kesäpyhäkoulu, joka myös löysi kesälomaansa viettäviä lapsia. Multituvan Kaakaopyhis sai oman Instagram-tilinsä, joka valottaa laajemmalle yleisölle, mitä kaikkea pyhäkoulu on nykyään.

Koronarajoitusten takia kevätkauden Jumalan kämmenellä -illat toteutettiin pelkkänä lahjoitusruoan jakona, mikä ylläpiti yhteyttä alueen perheisiin ja oli konkreettista tukea. Elokuussa palattiin normaaliin kokoavaan toimintaan. Iltojen yhteydessä vietettiin ehtoollishetki kerran keväällä ja kerran syksyllä.

Edelliskesän kokemuksen ja toiveiden perusteella Koivistonkylän seurakuntakodille järjestettiin pienten koululaisten kokopäiväinen kesäkerho, joka mahdollisti turvalliset ja kesäisen keveät viikot lapsille, joiden vanhemmat olivat töissä. Lapsille tarjottiin lämmin ateria Kierto-hankkeen kautta ja välipala ohjaajien valmistamana.

Syyskuussa pystyttiin järjestämään vihdoin kauan toivottu ja useampaan kertaan siirretty nuorten leskien virkistyspäivä, josta tuli paljon kiitosta ja hyvää palautetta.

Samoin toteutui seitsemän kertaa kokoontunut lasten sururyhmä Vuoreksen seurakuntakodilla. Molemmat toteutuivat yhteistyössä DYV:n kanssa. Vastaava ryhmä tullaan tarvittaessa järjestämään vuosittain.

Pikkulapsityön sihteerit ovat pystynyt koko vuoden toimittamaan neljävuotiaille seurakuntalaisille Lapsen raamatut kotiin asti. Työn sujuvan jatkuvuuden on mahdollistanut nuorten vastuunkantajien ja kokeneiden kävijöiden yhteistyö ja -toiminta.

9: Pikkuhelppi

Vuoden aikana varhaiskasvatuksen toiminnassa on ollut sekä opiskelijoita työharjoittelujaksoilla että työhön tutustujia ”tettiläisistä” ammatinvaihtajiin. Pisimmän työharjoittelun, huhtikuusta elokuuhun, suoritti Veera Willgren (Fachhochschule Potsdam), joka Henna Ahrikkalan ohjauksessa toimi laajasti mukana varhaiskasvatuksen eri toimintaympäristöissä.

Suurin tutustujaryhmä taas oli Tredun ensimmäisen vuoden opiskelijat, joiden antama palaute harjoittelujaksosta oli erittäin positiivinen. Suurimmalle osalle heistä seurakunnan toiminta oli uutta.

Vuosi on opettanut paljon, erityisesti seurakuntalaisen ja alueella asuvien kuulemista jatkuvana, väsyttävänäkin, muutoksia täynnä olevana aikana. Työntekijöiltä se on vaatinut sitkeyttä ja joustavuutta, mutta myös vahvistanut uskallusta tehdä nopeita käänköksiä ja ymmärrystä siihen, että venymme moneen, selviydymme vaihtelevissa oloissa ja täydennämme toistemme osaamista.

Varhaiskasvatus tilastollisesti

Varhaiskasvatuksen säännöllisesti kokoontuvissa ryhmissä on osallistujia kuluneena vuonna edellisvuotta vähemmän. Viikoittain säännöllisesti kaksi kertaa viikossa kävi päiväkerholaisia keväällä 83 ja syksyllä 60. Osa vähenemisestä johtuu Hallilan seurakuntakodin vaihtumisesta pienempiin tiloihin, joihin lapsiryhmän sisällä tapahtuva toiminta ei mahdu. Myös se, että otamme perheiden toiveesta nyt myös 2-vuotiaita lapsia mukaan toimintaan, merkitsee lapsiryhmien koon pitämistä riittävän pieninä, mikä saa myös perheiltä varauksettoman kiitoksen. Vanhempien palaute mm. vanhempainvarteissa on ohjaajien ammattitaitoa ja lapsen yksilöllistä huomioimista kiittävää. Samalla monet myös kertovat, että tieto toiminnasta ei tavoita nykyisin perheitä.

Koululaisten iltapäiväkotien toiminta ja työntekijät Koivistonkylässä ja Peltolammilla saivat kaupungin valvontakäynneillä syksyllä jälleen erittäin kiittävää palautetta. Samalla sovittiin, että Peltolammin iltapäiväkotia tullaan jatkossa esittelemään taidepainotteisena iltapäivätoimintana ilmoittautumisten yhteydessä. Pystyimme syksyllä ottamaan ryhmiin myös muutaman kolmasluokkalaisten, joiden perheet toivoivat pienelle koululaiselle vielä mahdollisuutta turvalliseen iltapäivään. Kaikkiaan iltapäiväkodeissamme oli koululaisia keväällä 31 ja syksyllä 26.

Koronarajoitusten vaatima katkos perheiden avoimissa päiväkerhojen ja kohtaamispaikkojen kokoontumisissa on jonkin verran pienentänyt kokonaiskävijämäärää, mutta vastaavasti olemme tavoittaneet Postia pienten perheille -kirjeen ja WhatsApp -ryhmien kautta koko vuoden laajalti vanhempia.

Syksyllä kokoontumisten alkaminen oli erittäin odotettu ja perheille iloa tuova viikoittainen ohjelma.

Perheet olivat myös varovaisia osallistumisessaan ja jäivät vähäistenkin oireiden vuoksi pois toiminnasta, mikä koettiin myös kävijöiden keskuudessa turvalliseksi.

Lapsikohtaisiin kasvatustalkoisiin, ”vanhempainvartteihin” osallistuivat perheet lähes sataprosenttisesti, usein myös siten, että molemmat huoltajat olivat mukana.

Jumalan kämmenellä -illat tavoittivat suuren joukon Peltolammin ja Multisillan alueen perheitä, jotka eivät välttämättä ole mukana muussa seurakunnan toiminnassa. Ruoka-apu oli myös tärkeä monelle taloudelle, samoin yhdessäolo muuten raskaana korona-aikana. Jumalan kämmenellä-illat kokosivat heti kokoontumismahdollisuuden auettua kymmeniä osallistujia.

Kesäkuun Koivistonkylässä toimineeseen kokopäiväiseen ja -viikkoiseen koululaisten kesäkerhoon ilmoittautui kaikkiaan 38 lasta, joista osa oli mukana kaikki kolme viikkoa, osa vain viikon. Kiittävä palaute tuli sekä lapsilta että perheiltä. Toimintaa on tarkoitus jatkaa myös tulevana vuonna.

Pikkuhappikäyntejä (pääsääntöisesti kaksi tuntia kerrallaan) oli vuoden aikana noin 80.

Hervannan, Härmälän ja Viinikan kirkoilla pyhäkoulut kokoontuivat sunnuntaisin messun yhteydessä. Lisäksi Multituvalla pidettiin sunnuntaisin klo 12 Kaakaopyhis, jossa lapsille oli tarjolla aina myös välipala. Rajoitusten vuoksi pyhäkoulut pystyivät kokoontumaan vain keskimäärin 15 sunnuntaina vuoden aikana.

Pikkulapsityön sihteerit jakoivat vuoden aikana yhteensä 275 Lapsen raamattua 4-vuotiaille seurakuntalaisille.

Tekijät ja kumppanit

Varhaiskasvatuksen lastenohjaajina toimivat vuonna 2021 lastenohjaajat Peetu Ahtola, Sari Kivimäki (aloitti elokuussa), Kati Laamanen (määräaikainen sopimus loppui toukokuussa), Susanna Lehtinen (palasi vanhempainvapaalta kesäkuussa), Minna Maunu, Arja Patana, Merja Salonen, Noora Taari, Hanna Pöntinen, Tuula Vartiainen (siirtyi kesän alussa pääosin viestintään harjoittelijaksi) ja Terhi Vitikainen, varhaiskasvatuksen ohjaajana Henna Ahrikkala sekä Minna Kaihlanen johtavana varhaiskasvatuksen ohjaajana.

Koska avoinna ollut lastenohjaajan työsuhde täytettiin osa-aikaisena ja yksi lastenohjaaja lyhensi työaikaansa perhesyistä, putosi yhteenlaskettu kokonaistyöaika noin 30 viikkotuntia kesän alussa. Monimuotoinen toiminta pystyttiin kuitenkin järjestämään, osin monen oheistoiminnan jäätyä tauolle. Eläkkeelle jäänyt ohjaajamme Marjaana Ruuttunen on ottanut osaltaan vastatakseen avoimen päiväkerhon kokoontumisesta Härmälän kirkolla erilliskorvauksella.

Kuluneena syksynä ohjaajien koulutusten, työyhteisöpäivien ja sairauspoissaolojen sijaisuuksiin on ollut aiempaa huomattavasti vaikeampaa saada ns. keikkasijaisija. Koska sopimuksemme iltapäiväkerhotoiminnasta vaatii jokaiselle koulupäivälle iltapäiväkodin aukiolon ja riittävän ohjaajamäärän, olemme taanneet niiden toimivuuden esim. perumalla samalta päivältä päiväkerhoryhmiä. Vanhaan tapaan on myös muista Tampereen seurakunnista tarvittaessa siirretty varhaiskasvatuksen työntekijöitä apuun. Korvaamattomia apuja ovat olleet myös erityisesti eläkkeellä olevat ammattilaisemme Irene Nordlund ja Marjaana Ruuttunen, jotka ovat syksyn aikana olleet jälleen monessa mukana.

Pyhäkoulunopettajina toimivat palkkiotoimiset, vapaaehtoiset opettajat. Vuonna 2021 heitä oli Eteläisessä seurakunnassa 11: Emma Böök, Saana Henttonen, Raili Huuska, Jaana Junttila, Urho Koski, Eevi Kovaljeff, Paula Majava, Matilda Neva, Marjukka Pitkänen, Amanda Pyörälä sekä Terhi Tasanen. Pyhäkoulusihteerinä toimi kevätkauden Katariina Lumia, joka sitä pitkään ja ansiokkaasti hoidettuaan luopui tehtävästä kevätkauden päättyessä. Hänen tilallaan aloitti elokuussa Miia Rautiainen. Pyhäkoulusihteerin tukena toimi kasvatuksen pastori Matti Eteläsaari.

Pikkulapsityössä, 4-vuotta täyttäneiden tervehdysten viejinä ovat toimineet Leena Laaksonen ja Jetro Sihvonen.

Eryityisesti Pikkuhelppi ja Jumalan kämmenellä illat ovat toteutuneet varhaiskasvatuksen koordinoimana, mutta moniammatillisessa yhteistyössä. Pikkuhelppiringissä oli mukana diakoni Johanna Asikainen-Saatcioglu. Jumalan-kämmenellä illat on järjestetty siten, että varhaiskasvatus oli mukana kaikissa kokoontumisissa, mutta työpanosta on vaihtelevasti tullut myös diakonialta ja varhaisnuorisotyöltä sekä papistolta. Vastuuhenkilönä toimi kasvatuksen pastori Matti Etelänsaari.

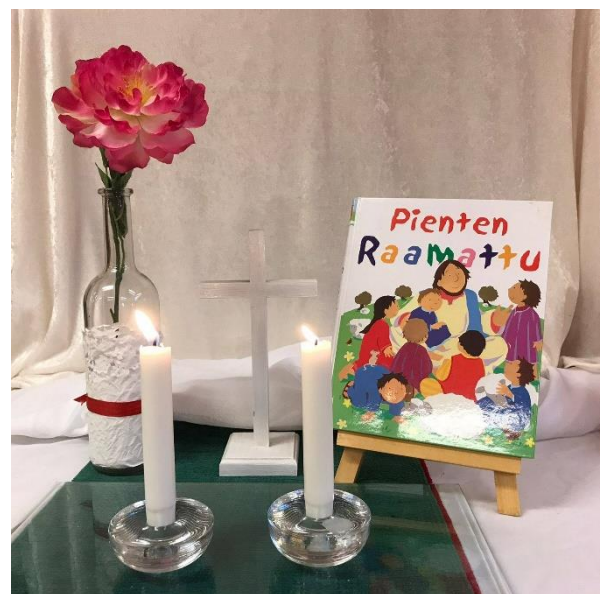
Yhteistyössä muiden Tampereen seurakuntien varhaiskasvatuksen kanssa olemme olleet mm. mahdollistamassa lasten katedraalin juhla-aikoja tuhansille kävijöille ja valtakunnallisen vauvanpäivän tapahtumaa.

Sisäinen koulutus toimintakausien alussa on myös järjestetty edullisesti ja räätälöidysti Tampereen seurakunnissa toimiville varhaiskasvattajille.

Vuoden aikana valmistui yhteistyössä Tampereen hiippakunnan ja useiden alueen seurakuntien yhteinen vasu otsakkeella Tampereen seudun seurakuntien varhaiskasvatussuunnitelma. Se tulee olemaan ajassa täydentyvänä pohjana tulevina vuosina sekä avaamaan että linjaamaan toimintaamme. Vasun työstäminen on ollut parin vuoden aikana mukana useissa sisäisen koulutuksemme sisällöissä.

Tampereella rakentuvista kymmenestä perhekeskusalueesta kaksi sijoittuu kokonaan ja kolmas osittain Eteläisen seurakunnan alueelle. Perhekeskus on perheiden kanssa työskentelevien, kaupungin eri organisaatioiden, seurakuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden organisoitu ja säännöllisesti kokoontuva verkosto, joka pyrkii vahvistamaan perheiden hyvinvointia ja toimimaan yhteistyössä.

Varhaiskasvatus on ollut jo vuosia mukana perhekeskustoiminnan pilotoinnissa. Tämän vuoden aikana diakoniasta ja nuorisotyöstä on tullut työntekijöitä mukaan vielä etänä kokoontuviin perhekeskustiimeihin. Varhaiskasvatuksesta Henna Ahrikkala on toisessa Kaakon alueen tiimissä ja Minna Kaihlanen on kahden perhekeskustiimin lisäksi Etelän alueen aluetiimissä.

10: Pyhäkoulu

Varhaiskasvatuksen toteutumisen arviointi

Vuoden aikana koronarajoitukset ovat kariuttaneet useat valmistelut, typistäneet toteutuneita suunnitelmia ja lopulta myös estäneet monien suunnitelmien toteutumisen. Tämä on vaatinut toisinaan nopeita reagoiteja, pettymysten vastaanottamista ja monenlaista yhteistyötä ja innovointia korvaavien toimintojen synnyttämiseksi.

Iloksemme lapsiryhmät ovat voineet kokoontua säännöllisesti ja muiden kokoavien toimintojen osalta olemme pyrkineet pitämään polkua seurakuntaan aktiivisesti avoimena siirtämällä kokoontumisia ulos, olemalla yhteydessä perheisiin sähköisin viestein, videotervehdyksin ja somenäkyvydellä.

Päiväkerhoryhmien pienen supistumisen vuoksi olemme pystyneet vahvistamaan Vuoreksen alueen toimintaa ja vastaamaan perheiltä tulleisiin toiveisiin, lisäämään Pikkuhelpin resurssia ja kokeilemaan

nopeasti syntyneitä ideoita, esimerkkinä Koivistonkylän entisten iltapäiväkerholaisten kutsumista syksyllä pihaleikki-iltoihin.

Edellisvuoden tapaan työaika on aiempaa enemmän kulunut sähköiseen viestintään. Tämä on parantanut myös tiedonkulkua eri puolilla seurakuntaa toimivien työntekijöiden ja monien verkostojen sisällä. Ajantasaisen tiedon saaminen ja välittäminen on olennaista työn laadukkaalle hoidolle ja toimintaympäristön ymmärtämiselle. Verkostoyhteistyön ja moniammatillisuuden lisääntyessä on lastenohjaajille löydyttävä jatkossa tähän riittävästi työaika.

Yhteydenpito eri verkostoissa on mahdollistunut nyt jo rutiinilla sujuvissa etäkoukuksissa, mikä toisaalta on ajankäytöllisesti tehokasta, mutta eri toimijoiden työhön tutustumisessa ja konkreettisen yhteistyön rakentaminen on perinteisiä kohtaamisia vaikeampaa ja osaltaan ehkä hidastanut esim. perhekeskustoiminnan juurtumista käytäntöön. Korona-ajan jälkeen verkostoissa toimiminen osin läsnä kokouksin tulee vieämään enemmän työaika, mutta mahdollistaa todennäköisesti myös nopeammin luottamus- ja yhteistyösuhteiden luomisen.

Vuoden ilonaiheita ja tulevaisuuden suunnittelua selkeyttävää oli pitkään määräaikaisina sijaisina toimineiden lastenohjaajien Peetu Ahtolan, Minna Maunun ja Noora Taarin vakinaistaminen ja 50 vuotiselta lastenohjaajauralta eläkkeelle jääneen Marjaana Ruuttusen jatkajan, lastenohjaaja Sari Kivimäen rekrytointi. Jatkossa mahdollistuu näin pitkäjänteisempi tiimin monenlaisten vahvuuksien hyödyntäminen työn jatkuvissa muutoksissa.

Nuorisotyö

Yleistä nuorisotyöstä ja nostot vuoden toiminnasta

Seurakuntamme varhaisnuorisotyön, nuorisotyön ja nuorten aikuisten työn säännöllinen viikkotoiminta rakentui Hervannan, Viinikan ja Härmälän kirkoilla sekä alueemme seurakuntakeskuksissa ja kouluissa kokoontuvista kerhoista, koulutuksista, partioryhmistä, oloilloista, jumalanpalveluksista sekä tapahtumista.

Kertomusvuoden iso asia oli kerhotyömme painopisteen siirtäminen Hervannan kirkolle, jossa toimi parhaimmillaan kuusi eri kerhoa neljänä iltana ja iltapäivänä viikossa. Erityisesti avoimien ovien kerho Parkki kokosi paljon eri viiteryhmiä lapsia viettämään turvallista aikaa yhdessä. Kokkikerhojen isoon kysyntään vastattiin lisäämällä kerhojen määrää.

Hallilan tiloista luopuminen haattasi kerhotoimintaamme, mutta toiminta korvaavassa tilassa saatiin vuoden aikana käyntiin. Lapset ja perheet eivät kuitenkaan löydä Hallilan uutta tilaa samalla kuin menettämäämme seurakuntataloa.

Vaikka kerhorajoituksia ei enää tarvittu syyskaudella, niin virtuaalikerhot säilyttivät yllättäen suosionsa ja niitä päätettiin jatkaa.

Koulut suhtautuivat kertomusvuoden aikana hyvin eri tavoin Covid-19 rajoituksiin. Normaalikoulussa ja Vuoreksen koulussa päivystimme säännöllisesti välituntisin. Peltolammin, Härmälän ja Talvitien kouluille järjestettiin kevään aikana toimintaa sekä luokissa että ulkona. Muutamilla kouluilla kävimme ryhmäyttämässä luokkiakin, kun taas jotkin koulut halusivat kaikki tervehdyksemme videoina.

Kouluissa, joissa emme saaneet vieraila, kontaktimme oppilaisiin ja opettajiin oheni. Kun koulujen käytävillä, luokissa, oppitunneilla ja opettajainhuoneissa ei voitukaan hengaila entiseen tapaan, ei välillemme syntynyt luonnollisia kontakteja.

Koulutyön työryhmä sai viimein valmiiksi näyttävän ”Koulutyön tarjottimen”, jolla voidaan informoida alueemme kouluja tarjoamastamme yhteistyöstä.

Järjestimme syksyllä kaikilla alueemme yläkouluilla rippikouluinfot kasiluokkalaisille. Luokassa, salissa, auditorioissa ja etänä pidettävien riparituntien lisäksi päivystimme rippikouluasioissa koulujen linjan mukaisesti käytävillä, pihoissa ja auloissa. Näin kasiluokkalaisilla oli mahdollisuus tutustua Tampereen seurakuntien rippikoulutarjontaan ja käytäntöihimme, vaikka eivät osallistuisikaan uskonnonopetukseen.

Rippikoulumme käynnistyivät tammi-helmikuussa ja viimeinen leirimme konfirmoitiin elokuussa. Tarjosimme perinteisten riparien lisäksi myös vaellusriparin, Cityriparin, Aurinkoriparin Espanjassa, musariparin sekä tietokonepelaamisesta innostuneille Laniriparin. Osa rippikoulujemme ennakkotapaamisista jouduttiin perumaan tai toteuttamaan etänä. Aurinkoriparin leirijakso siirtyi Espanjan Torrevejasta Kangasalan Ilkkoon, ja pääsiäisriparimme siirtyi pidettäväksi juhannusviikolla. Kaikkiaan rippikoulutyö nopeine muutoksineen ja epätietoisuuksineen työllisti ja kuormitti nuorisotiimiä ennätysellisesti.

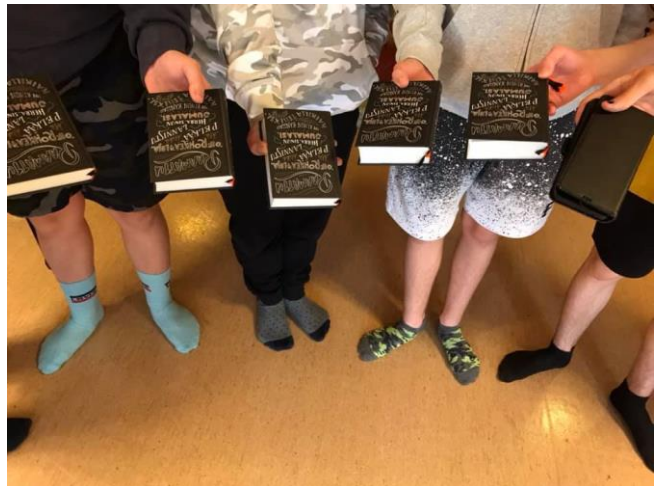
Johtava nuorisotyönohjaaja järjesti syyskuussa rippikoulun palautepäivän sekä marraskuussa kaikille hengellisen työn tekijöille vuoden 2022 rippikouluihin orientoivan keskustelu- ja koulutuspäivän, jossa muodostettiin moniammatilliset vetäjätiimit tulevan vuoden ripareille. Rippikoulusyksyymme kuului myös työyhteisön koulutustilaisuus sukupuolisensitiivisyydestä yhteistyössä Lasten ja nuorten keskus ry:n kanssa.

Leirityömme kärsi pahiten vuoden 2021 kokoontumisrajoituksista. Nuorisotyön kaikki leirit jouduttiin perumaan kevätkaudella ja syksyn kaksi ensimmäistä leiriä yhdistettiin yhdeksi. Yksi bitti leireistä pidettiin virtuaalisena. Turvallisuussyistä myös Aurinkoripari Espanjan Torrevejassa siirrettiin pidettäväksi Ilkon leirikeskukseen. Yhteinen Lanileiri kaupungin nuorisopalveluiden kanssa onnistuttiin pitämään muutaman perumisen jälkeen vihdoin syksyllä.

Syksyllä suurin osa leireistä pystyttiin järjestämään, tosin muutama leiri täytyi yhdistää yhdeksi, kun elokuussa ei ollut riittävän turvallista leireillä. Syyskaudella järjestimme yhdessä Tuomiokirkkoseurakunnan ja Harjun seurakunnan kanssa tokavuotisten leirin ja yksipäiväisen retken Maata Näkyvissä festareille.

Covid-19 rajoitusten vuoksi kokoava toimintammekin oli keväällä enimmäkseen tauolla. Sulkuajana järjestimme nuorille ja nuorille aikuisille Virtuaaliseuristoimintaa Instagramissa, Discordissa, Teamsissa ja Jitsissä. Siirsimme nuorten oloilat Instaliveen, Teamsiin ja Discordiin. Näissä järjestettiin nuorille osallistavaa ohjelmaa ja keskustelumahdollisuuksia. Lisäksi annoimme keskusteluapua WhatsAppissa.

Isos- ja ohjaajakoulutusryhmämme kokoontuivat Nekalan seurakuntatalolla tai etänä kahdessa ryhmässä kerran kuukaudessa. Keväällä suurin osa koulutuksesta jouduttiin pitämään rajoitusten vuoksi etänä. Syksyllä vaihdimme koulutukset samoille illoille nuorten viikkotoiminnan kanssa ja osin ohjelma oli yhteistä kaikille. Tavoitteena oli integroida uudet isoskoulutettavat paremmin osaksi seurakuntanuorten porukkaa. Syksyllä aloitimme tokavuotisten isoskoulutuksen noin kerran kuussa oloillan yhteydessä. Lisäksi isoskoulutukseen kuuluivat viikonloppuleirit sekä säännöllinen osallistuminen muuhun nuorten toimintaan.

11: Rippikoululaisia

18 vuotta täyttävälle järjestettiin apuopekoulutusta, joka mahdollistaa apuopettajana toimimisen rippikoulussa. Keväällä koulutus järjestettiin pääsääntöisesti etänä.

Keskiviikkoisin ja perjantaisin pidettiin ohjelmalliset oloilat ja noin joka toisella viikolla vietimme iltamessun. Ohjelmaa oli monipuolisesti pelailuista ja musiikista Raamatun aiheisiin ja hengellisiin pohdintoihin. Nuorten leffaillat jatkuivat noin kerran kuussa.

Tampereen kaupungin nuoristyön kanssa aloitettiin yhteistyössä Vuoreksen Pop-up nuortenillat Vuores-talolla. Toiminnan tarkoitus oli vastata Vuoreksen kasvavaan nuorisotyön tarpeeseen. Illat olivat menestys ja niiden järjestämistä päätettiin jatkaa keväällä.

Nuorille aikuisille järjestimme K-18-iltoja kerran kuussa sekä virtuaaliraamista n. pari kertaa kuussa. Nuoret aikuiset pitivät myös vapaaehtoisten vetäminä K-18-nyyttäri-iltoja. Samoin kotiäitien raamissolu toimi vapaaehtoisvetoisesti. Loppusyksystä aloitti uusi vapaaehtoisen vetämä raamisryhmä

Vuoreksessa. Kesällä järjestimme nuorille aikuisille seurakuntayhtymän yhteisen viikon mittaisen vaellusleirin Lapissa. Syksyllä toteutimme K-18-leirin.

Nuorten ahdistuneisuuteen ja mielenterveyden horjumiseen lähdimme tarjoamaan apua ratkaisukeskeisellä nuorisoterapialla. Jaakko Pulkkinen, Essi Vuoremaa, Maria Pusa ja Kimmo Salonen aloittivat ratkaisukeskeisen nuorisoterapeutin/valmentajan opinnot syksyllä ja alkoivat ottaa vastaan harjoitusasiakkaitaan.

Partiolippukuntamme toteuttivat 2021 Suomen Partiolaisten partio-ohjelmaa. Suomen Partiolaisten vuoden ohjelmapainotus oli Katsomus (k)antaa. Partiorhymämme kokoontuivat säännöllisesti tiloissamme ja pihalla sekä leireilivät aktiivisesti. Seurakuntamme partiotyöntekijä oli lippukuntien mukana toteuttamassa useita tapahtumia ja leirejä.

Partiotyömme järjesti keväällä lippukuntiemme johtajille johtajahuoltona etäpartiokisan. Kisa todettiin varsin hyödylliseksi piristykseksi korona-ajan kotoiluun. Syksyllä järjestimme kaikille alueemme lippukuntien seikkailijaikäisille Raamattu-taitomerkki-illan. Tilastomuutostiedon tultua kesken vuoden järjestimme lippukunnillemme Kuksa-Teams -koulutuksen yhdessä Hämeen Partiopiirin kanssa.

Vuoden aikana kokoonnuimme kahdesti lippukuntiemme kanssa KATI-kokouksiimme (kaikkietävienjohtajien-kokous) pohtimaan yhdessä alueemme yhteisiä asioita. Kokoonnuimme myös lippukuntien johdon sekä kirkkoherran ja johtavan nuorisotyönohjaajan kanssa keskustelemaan yhteistyöstämme. Hiippakunnan partiotyön, Hämeen partiopiirin alueen seurakuntien sekä saman alueen lippukuntien kanssa mietimme vuoden ohjelmapainotukseen liittyviä asioita Kalevan kirkolla.

Partiotyöntekijä teki kuukausittain lippukunnille Partiotiedotteen, jossa käsitellään tärkeimmät kaikkia koskevat tulevat asiat. Betlehemin Rauhantuli saapui Itsenäisyyspäiväksi Härmälän kirkon ulkoseimeen partiolaisten tuomana ja se oli mukana myös Itsenäisyyspäivän kirkoissa. Ekoteko-tempaus, jossa kerättiin pois joulun jälkeiset hautakenttilän jämät, järjestettiin Kalevankankaalla vuoden lopussa.

Viinikan Siniset ja Viinikan Sinitytöt toteuttivat kertomusvuonna lippukuntien yhdistämisprojektin. Lippukunnat jatkavat vuoden 2022 alusta yhtenä lippukuntana, jonka nimenä on Viinikan Siniset ry.

ViSi ja Visity järjestivät lippukuntia yhdistävän Muddus-leirin kesällä Inarissa vaelluksineen.

Härmälän Ilvestytöt viettivät 70-vuotisjuhlavuottaan. Juhlavuoteen liittyi mm. Hippu 2.1. leiri Saariselälle.

Tervaksentekijät aloittivat vaeltajaohjelman toteuttamisen ja Aikuisten partioryhmä Kipinän.

Hämeen partiopiirin Loisto-tunnuksen saivat Hervannan Hukat ja Tervaksentekijät.

Hämeen Partiopiirin puheenjohtajana toimi Härmälän Ilvestyttöjen Anni Ylinen.

Nuorisotyö tilastollisesti

2021	Ryhmiä	Osallistujia	2020	
Nuorten ja nuorten aikuisten virtuaalikokoukset	Neljällä eri alustalla 84 kertaa	861	86 kokousta 1047 osallistujaa	
Nuorten kokoava toiminta livenä	43 kertaa	836	55	1114
isokoulutus	2 ryhmä keväällä	66	4	66
ekavuotisille	2 ryhmää syksyllä			
Nuorten aikuisten kokoava toiminta	7 kertaa	46	9	66
Iltamessut	8 kertaa	209	9	282
Kerhot	keväällä 22 kerhoa syksyllä 22 kerhoa	246 287		
Partio	63 ryhmää	590 osallistujaa	58	548
Nuorisotyön leirit	13	423 osallistujaa		
			12 leiriä	639
Leirit ja retket partio	50 leiriä	845 hlöä	55	852
Koulukäynnit	339		497	
Partion tilaisuudet ja juhlat	64 kertaa	1332 hlöä	89 kertaa	1935 hlöä

Alueemme kouluilla ehdimme vierailta 339 kertaa, joista 30 kertaa oli oppituntivierailujen merkeissä. Luokkaleirejä ja leiripäiviä järjestimme neljä, joihin osallistui hieman alle 120 oppilasta ja opettajaa.

Perheleireistä toinen peruttiin ja toiselle osallistui 30 henkeä.

Lippukunnissamme (6 kpl) on ollut kuluneen vuoden aikana yhteensä 667 partiolaista, joista 173 on toiminut vapaaehtoisina johtajatehtävissä.

Ratkaisukeskeistä lyhytterapiaa annettiin kertomusvuonna yhteensä 120 asiakasohjauksen verran. Ohjaustilanteita järjestettiin sekä live- että etätapaamisin.

Vuoreksen pop-up nuortenilta järjestettiin viidesti, joka kerta kasvavalle osallistujajoukolle. Viimeisellä kerralla istumapaikat eivät enää riittäneet kaikille. (Kaupungin nuorisopalvelut vastaavat tilastoinnista.)

Nuorten aikuisten solutapaamisia järjestettiin kodeissa ja Vuoreksen seurakuntatalolla yhteensä 19 kertaa ja niihin osallistui keskimäärin 3,5 osallistujaa.

Rippikouluja järjestimme kertomusvuonna yhteensä 10. Leirimuotoisia rippikouluja oli näistä yhdeksän ja yksi päivärippikoulu. Rippikouluun liittyviä vanhempaintapaamisia järjestettiin 18. Loppuun saakka rippikoulun kävi 259 nuorta. Apuopettajia oli jokaisessa rippikoulussa 2-3 ja isosia muissa paitsi City-rippikoulussa 5-6.

Osallistujilta keräämämme rippikoulupalaute oli seurakuntamme osalta hyvä, mutta ei yltänyt tamperelaisen keskiarvon tasalle.

Tekijät ja kumppanit

Nuorisotyöstä Eteläisessä seurakunnassa vastasivat vuonna 2021 nuorisotyönohjaajat Jussi "Kaapo" Kosonen, Essi Vuorenmaa, joka palasi hoitovapaalta syksyllä, häntä sijaistanut Jenna Laurikainen maaliskuuhun saakka, Anne-Katriina Niemi, Juho Suihkonen, Jaakko Pulkkinen, Päivi Ranta, Maria Pusa sekä Marja-Leena "Maikku" Blom, joka vastasi partiotyöstämme. Maikku toimi myös seurakuntayhtymän laivan, m/s Ilosaaren toiminnasta vastaavana työntekijänä. Nuorisopappeina toimivat sijaiset Matti Etelänsaari (kasvatuksen pappi) ja elokuusta alkaen Aleksi Majuri. Nuorten aikuisten työssä oli mukana seurakuntayhtymän pappi Daniel Hukari. Johtavana nuorisotyönohjaajana toimi Kimmo Salonen, joka vastasi osaltaan myös tamperelaisten seurakuntien yhdessä tekemästä nuorisotyöstä.

Kerhotyössämme vastasivat Kaapo Kosonen ja syksyllä töihin palattuaan Essi Vuorenmaa. Alkuvuodesta Kaapon työparina toimi Jenna Laurikainen ja keväällä hetken aikaa Juho Suihkonen. Kerhonohtajina toimi kertomusvuonna 32 henkilöä, joista viisi oli työntekijäämme, yhdeksän palkkiotoimista ja 18 vapaaehtoista, koulutuksen saanutta kerhonohtajaa.

Kouluikäisten työn keskeisiä yhteistyökumppaneita vuonna 2021 olivat Tampereen kaupungin nuorisopalvelut sekä seurakuntamme alueella sijaitsevat alakoulut: Hervannan lähikirkkoalueella Ahvenisjärven koulu (Pohjois-Hervannan, Kanjonin ja Hallilan koulutalot) ja Etelä-Hervannan koulu (myös Pelipuiston koulutalo). Vuoreksessa merkittävin yhteistyökumppanimme on Vuoreksen koulu. Viinikan lähikirkkoalueella teimme yhteistyötä Koiviston koulun, Tampereen Normaalikoulun sekä Rudolf Steiner -koulun kanssa. Härmälän lähikirkkoalueella yhteistyökumppaneitamme olivat Hatanpään koulun Härmälän ja Talvitien yksiköt sekä Peltolammin koulu.

Koulutyömme toteutettiin omien työntekijöidemme voimin. Koko nuorisotyö osallistui koulutyön tekemiseen Jaakko Pulkkinen vastatessa koulutyön työryhmän toiminnasta. Seurakuntayhtymämme koulupappi Saija Mäenpää liittyi jäseneksi koulutyön työryhmäämme. Hatanpään lukion koulukummiuden hoiti Kirsi Kniivilä, muilla kouluilla koulukummina toimi joku nuorisotiimistä.

Varhaisnuorisotyön ja perhetyön yhteistyökumppaneitamme olivat Hallila-seura sekä perhekeskustiimit, joita seurakuntamme alueelle ovat Etelä1, Etelä2 ja Koilinen1.

Rippikoulun jälkeisen nuorisotyön keskeisiä yhteistyökumppaneita olivat Hervannassa Tekninen lukio, Etelä-Hervannan koulu ja Ahvenisjärven koulu, Viinikassa Rudolf Steiner-koulu, Hatanpään yläkoulu, Tampereen Normaalikoulun yläkoulu, Vuoreksessa Vuoreksen koulu sekä seurakuntamme alueen ulkopuolella Normaalikoulun lukio sekä Härmälässä Hatanpään lukio. Lisäksi teimme yhteistyötä Tampereen kaupungin nuorisopalvelujen kanssa Vuoreksen Pop-up nuorteniltojen tiimoilta.

Muut tamperelaiset seurakunnat sekä seurakuntayhtymä ovat keskeiset yhteistyökumppanimme.

Nuorten aikuisten työn keskeisin yhteistyökumppani on Tampereen seurakuntien yhteinen nuorten aikuisten työn Uusi verso.

Partiotyön keskeiset yhteistyökumppanit olivat Tampereen ev.lut. seurakuntien partiotyö, Eteläisen seurakunnan lippukunnat, Tampereen partiolaiset ry., Hämeen Partioipiiri ry. ja Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.

Kertomusvuonna yhteistyötä tehtiin myös seuraavien tahojen kanssa: Ahvenisjärven koulu, Etelä-Hervannan koulu, Koiviston koulu, Viinikka-Nekalan omakotiyhdistys, Koivistonkylän omakotiyhdistys, Härmälä-seura, Härmälänrannan asukas yhdistys, K-Supermarket Herkkuduo, K-Market Herkkupuoti sekä K-Market Härmälä.

Partiotyöstämme vastasi Maikku Blom. Essi Vuorenmaa aloitteli yhteistyötä alueellemme perustetun lippukunnan, Vuoreksen valloittajien kanssa.

Rippikoulutyömme kokonaisuudesta vastasivat kertomusvuonna johtava nuorisotyönohjaaja Kimmo Salonen sekä osittain rippikoulupappi Laura Niska. Rippikouluryhmissä kukin ohjaajatiimi sopi keskenään työnjaosta, valitsi turvallisuusvastaavan ja suunnitteli rippikoulun ohjelman yksityiskohdat rippikoulun opetussuunnitelman mukaisesti.

Jokaisessa vuoden 2021 rippikoulussamme oli mukana nuorisotyönohjaaja ja teologi. Muilta työaloilta osallistui rippikouluihin muutama työntekijä. Kesäteologi Vilma Myöhänen korvasi yhdessä rippikoulussa papin. Puolet nuorisotyönohjaajistamme piti kaksi rippikoulua. Työntekijöiden lisäksi rippikoulutiimeissämme oli mukana kaksi nuorisotyön tehtäväänsä kouluttamaa palkkiotoimista apuopettajaa sekä viisi-kuusi vapaaehtoista isosta.

Rippikoulutyössä merkittävimmät yhteistyökumppanimme olivat seurakuntien yhteisen nuorisotyön rippikoulutyöpöytä ja rippikoulutoimisto, joissa suunnitellaan rippikoulutyötä koko Tampereen kokonaisuutta ajatellen. Rippikoulutyöpöytä vastaa kokonaisuudesta, johon Eteläisen seurakunnan rippikoulutyö nivoutuu ja rippikoulutoimisto sen tukitoimenpiteistä. Rippikoulusuunnitelma 2017 Suuri ihme jalkauttamisessa seurakuntaamme toimimme yhteistyössä kirkkohallituksen rippikouluosaston ja Lasten ja nuorten keskus ry:n kanssa. Muut Tampereen seurakunnat sekä seurakuntayhtymä ovat vuodesta toiseen rippikoulutyömme keskeiset yhteistyökumppanit.

Nuorten aikuisten työstä seurakunnassamme vastasivat Päivi Ranta ja Daniel Hukari. Nuorten aikuisten toimintaa oli heidän lisäksi toteuttamassa kuusi vapaaehtoista ohjaajaa.

Nuorisotyön toteutumisen arviointi

- Kertomusvuonna nuorisotyön resurssit ovat olleet todella niukilla. Sijaisemme Jenna Laurikainen sai viran muualta ja jouduimme toimimaan syksyyn asti ilman tuuraajaa Essi Vuorenmaalle. Olimme suuren osan vuotta ilman toista nuorisopappia ja ilman rippikoulupappia, joiden tehtävät nuorisotyönohjaajat hoitivat. Tämän enempää nuorisotiimi ei kestä kuormitusta.
- Kolme kertaa viikossa Hervannan kirkolla kokoontuva Parkki on ollut menestys. Näyttää siltä, että kerhotoimintamme painopisteen siirtäminen Nekalasta Hervantaan on ollut hyvä ratkaisu. Hervanta on nuorisotyössä haastava alue, jonka nuoret ja lapset kaipaavat erityisen paljon tukea.
- Hervannan Parkista on muodostunut lasten monikulttuurinen kohtaamispaikka, jossa sekä mahdollisuus seurakunnan tarjoaman välipalaan syömiseen että aikuisen huomion saamiseen. ovat osallistujille tosi tärkeitä. Parkin pitämiseen kaivattaisiin kipeäsi diakonista tukea.
- Onnistuimme saavutettavuustavoitteessamme perustaa toimiva kerho jokaiselle alueellemme. Peräti kymmenessä toimipisteessä toimivat kerhot mahdollistavat ilman kyytejä kulkevien lasten osallistumisen toimintaamme. Kerhojen pitäminen monissa toimipisteissä on samalla varsin kuormittavaa ja vie paljon työaika.
- Verkossa toimivat kerhot yllättivät suosiollaan, vielä sen jälkeen, kun monista kokoontumisrajoituksista oli luovuttu kertomusvuoden aikana.
- Toimintamme Vuoreksen koulussa on erittäin aktiivista. Kertomusvuoden lopussa valmistunut uusi Isokuusen koulu laittaa resurssimme kovalle. Vuorekseen kaivattaisiin ehdottomasti lisää panostusta seurakunnaltamme.
- Kärsimme yhä Vuoreksen tilaongelmasta. Vuoreksen seurakuntatalo on harvoin vapaa ja useisiin toimintoihin aivan liian pieni. Tulijoita kerhoihin olisi, mutta emme pysty tarjoamaan Vuoreksessa enempää toimintaa. Vuoreksen koulun kanssa tehtävän yhteistyön myötä on mahdollistunut yhden kerhon pito Vuores-talolla, mutta sekään ei ratkaisen tätä ongelmaa täysin.
- Bittileiritoiminta säilyttää vuodesta toiseen suuren suosionsa. Tätä toimintaa meiltä otettaisiin vastaan paljon enemmän kuin mitä voimme tarjota.
- Härmälän kirkon kerhotila ei riitä toimintaamme.
- Seurakuntalaiset eivät löydä Hallilan uuteen toimitilaan eikä tila muutenkaan mahdollista kaikkea kerhotyötämme.
- Seurakuntamme kokkikerhot ovat pysyneet suuressa suosiossa eivätkä kaikki halukkaat mahdu mukaan. Vastasimme kysyntään perustamalla jo seitsemännen kokkikerhon. Näitä kerhoja voisi olla vieläkin enemmän, mutta erityispainotuksen vuoksi ohjaajia ja vapaita sopivia tiloja on vaikea löytää.
- Saimme koulutyön työryhmäämme jäseneksi seurakuntayhtymän koulutyön papin Saija Mäenpään. Hänen panoksensa otettiin ilolla vastaan.
- Isoset ja apuopettajamme suoriutuivat tehtävistään rippileireillä hyvin, vaikka huomattava osa heidän koulutuksistaan toteutettiin etänä.
- Rippikouluryhmät ryhmäytyivät hyvin huolimatta vähäisistä tapaamisista kasvokkain ennen leirijaksoa. Tämä sai meidät pohtimaan rippikoulun puolen vuoden keston ja suuren tapaamisten määrän mielekkyyttä.
- Rippikoulumme saivat hyvän asiakaspalautteen, mutta eivät yltäneet tamperelaisen keskiarvon tasolle. Laadun parantamiseksi tarvitaan toimenpiteitä.

- Nuorisotiimin ulkopuolinen osallistuminen rippikoulujen koulutuksiin ja keskustelutilaisuuksiin oli heikkoa. Kouluttautuminen ja yhdessä suunnitteleminen olisi varmasti toimivin keino rippikoulujen laadun parantamiseen ja rippikoulusuunnitelma 2017:n jalkauttamiseen seurakuntamme rippikoulutyössä.
- Covid-19-virus vaikutti edelleen kokoavaan toimintaamme ja osallistujamääriimme. Vaikka jatkoimme virtuaalista toimintaamme, sulusta johtuva kokoavan toiminnan vähyys ja leirien puuttuminen heikensivät nuorten sitoutumista seurakunnan toimintaan.
- Syksyllä rippikoulun jälkeiseen toimintaamme tuli mukaan tavallista pienempi joukko nuoria.
- Kevätkaudella isos- ja apuopekoulutukset saatiin toteutettua etänä. Avoin virtuaalinen toiminta ei kuitenkaan kiinnostanut samalla tavalla kuin korona-ajan alussa. Ehkä nuoret olivat jo väsyneitä etätoteutuksiin. Myöhemmin keväällä kokeiltiin rajoitusten puitteissa toimintaa 10 henkilön ”kuplissa”, mutta kiinnostus jäi vähäiseksi ja kokeilu lyhyeksi.
- Syksyllä isoskoulutusten siirtäminen osaksi muuta viikkotoimintaa auttoi uutta ikäluokkaa tutustumaan muihin nuoriin ja madalsi heidän kynnystään osallistua muuhunkin toimintaamme.
- Nuorten palautteen perusteella tärkeintä toiminnassamme on yhdessäolo, avoin ilmapiiri ja erityisesti leirit.
- Virtuaaliraamis nuorille aikuisille toimi läpi kevään ja sitä haluttiin jatkaa etänä myös syksyllä. Näin osallistuminen oli mahdollista myös muille paikkakunnille muuttaneille nuorille aikuisillemme.
- Vuoreksen Pop-up nuortenillat onnistuivat ja kävijämäärät niissä lisääntyivät kerrasta toiseen. Tämä toiminta on saanut Vuoreksen alueella aikaan kiinnostusta ja kiitosta. Kauden viimeisillä kerroilla nuoria oli paikalla jo enemmän kuin istumapaikkoja voitiin tarjota.
- Partiotoiminta jatkui lippukunnissamme aktiivisena. Partioryhmien määrä lippukunnissamme on kasvanut ja mukaan on tullut nyt myös aikuispartioryhmiä.
- Läsnäoloa ja yhdessä tekemistä pidettiin partiossa tärkeänä suluista ja rajoituksista huolimatta.
- Seurakunnan partiotyön ja lippukuntien välit ovat lämpimät ja luottavaiset. On hyvä tehdä asioita yhdessä. Myös lippukuntamme tekevät yhä enemmän ja luontevammin yhteistyötä keskenään.
- Covid-19 säädökset aiheuttivat paljon hämmennystä ja vaikeutta erilaisten tapahtumien järjestelyissä. Vuonna 2021 partioryhmät kokoontuivat pitkälti ulkona.
- Poikkeusajat kutsuivat partiolaisia lähimmäisen huomioimiseen. Lippukuntiamme Ruokapankille järjestämä kestokassi- ja hygieniatarvikekeräys oli toimiva juttu.
- Tilastointitavan muutos vaikuttaa tilastoitavan tiedon saamiseen ja aiheuttaa hämmennystä. Kesällä 2021 Kirkkohallitus siirtyi ottamaan partiotilastot suoraan Suomen Partiolaisten Kuksa-järjestelmästä eli alkuvuosi ja loppuvuosi on nyt tilastoitu eri ihmisten toimesta ja eri järjestelmiä käyttäen.

Missionaarinen työ

Missionaarinen työ yleisesti

Lähetystyön tavoitteena on olla osa Jumalan pelastavaa työtä maailmassamme ja evankeliumin sanoman tuominen kaikkien lähettyville. Lähetystyön painopiste on siellä, missä kristityt ovat vähemmistönä tai missä kirkkoa ei ole. Tampereen Eteläisessä seurakunnassa lähetystyötä tehdään antamalla monipuolista lähetyskasvatusta kaikenikäisille seurakuntalaisille. Tämä toteutuu kertomalla erityisesti nimikkoläheteistä, nimikkokohteista ja toiminnasta yhteistyökirkoissa.

Seurakunnan ja sen jäsenten tehtävänä on tukea lähetystyötä ja osallistua siihen omien mahdollisuuksien mukaan. Kokonaisvaltainen lähetysnäky toimii seurakunnan kaiken toiminnan pohjana.

Raamatunopetus eri ikäisten seurakuntalaisten keskuudessa sitouttaa meitä yhteisen uskomme perustaan.

Seurakunnassa tuetaan lähetystyötä

Eteläisen seurakunnan lähetystyön perustoimintaan kuuluu säännöllisesti kokoontuvat vapaaehtoistoimijoiden vetämät lähetyspiirit ja Veisun pajat (puu -ja tekstiilipaja). Hervannan kirkolla toimii torstai-iltaisin Raamattu- ja lähetyspiiri, jossa keskeisenä sisältönä on Raamatun tutkistelu ja rukous sekä lähettien kuulumiset. Japani-lähetyspiiri kokoontuu Hervannan kirkolla kerran kuukaudessa. Nimensä mukaisesti tässä lähetyspiirissä ollaan koolla monipuolisesti kahden Japanin lähettimme tukemisessa ja Japaniin liittyvien asioiden parissa. Japani-lähetyspiiri järjestää myös pienimuotoisia myyjäisiä. Toivoa naisille -rukouspiiri kokoontuu kerran kuukaudessa Vuoreksen seurakuntakodilla. Siinä keskeisenä sisältönä on kerran kuukaudessa ilmestyvä, eri aiheita sisältävän Toivoa naisille -rukouskalenterin rukousaiheet kuin myös omakohtaiset rukousaiheet. Näiden kaikkien lähetyksen piirien toiminta keskittyi koronan vuoksi syyskauteen. Kertomusvuonna loppui Hervannan kirkolla vuosikymmeniä toiminut, joka toinen tiistai kokoontunut lähetyspiiri. Tiistai-lähetyspiiri yhdistyi Japani-lähetyspiiriin. Myös vuosikymmeniä toiminut Peltolammin lähetyspiiri päätti toimintansa.

Myös Veisun pajojen toiminta painottui koronan vuoksi syyskauteen. Marraskuun lopulla pidettiin koronasta johtuvan pitkän tauon jälkeen joulumyyjäiset. Joitakin Veisun pajojen tuotteita tehtiin myös seurakuntalaisten kodeissa. Perinteistä Joulutoria Kauneimpien joululaulujen yhteydessä ei pystytty toteuttamaan. Myös perinteeksi tullut tuotteiden joulumyyntivierailu diakonian Nekalan Pysäkillä toteutui joulukuun alkupuolella. Veisun pajojen uutena toimintana alkoi puupajalla tehtävät lehdykät kirkoissamme oleviin kastepuihin.

Muitakin kädentaitajia on edelleen toiminut myös kodeissa vapaaehtoisen varainhankinnan tukemiseksi. Myös seurakunnan Lähetysrenkaan kautta on toimittu varainhankinnan tukemiseksi.

Kertomusvuonna Veisun pajojen varainhankinnallinen tuotto oli 5021 € (5220€/ -20) ja muu lähetyksen varainhankinnallinen tuotto oli 3017 € (3136€/ -20), yhteensä 8038 € (8356€/ -20).

Koronapandemiasta johtuen perinteinen Lähetystapahtuma toteutettiin huhtikuussa kokonaisuudessaan verkkotapahtumana. Tärkeässä roolissa siinä oli vapaaehtoistojamme, Lähetystapahtuman suunnittelutyöryhmän puheenjohtaja Jaakko Sadeharju, joka loi ja ylläpiti tapahtuman verkkosivuja. Hyvin mainostettujen nettisivujen kautta pääsi osallistumaan seurakunnan ja lähetysjärjestöjen yhdessä huolella ja monipuolisesti suunnittelemiin ja toteuttamiin Teams-kokoontumisiin, luennoille, paneelikeskusteluun ja Hervannan kirkossa striimattuun messuun. Lisäksi oli tarjolla sekä aikuisille että lapsille tarkoitettuja video-ohjelmia. Verkkotapahtumassa osallistujia oli eri puolilta Suomea ja myös kaikkialta maailmasta. Kohtasimme erityisesti lähetejämme reaaliajassa eri puolelta maailmaa. Lähetystapahtumaan liittyvä, vuosittain vaihtuva, Hervannan kirjaston lähetysnäyttely pystytettiin kuitenkin toteuttamaan normaalisti kirjastossa, kuitenkin ilman näyttelyn avajaistilaisuutta.

12: Lähetystapahtuma verkossa

Kertomusvuonna pystyttiin järjestämään muutama lähettivierailu liittyen lähetin joko koronasta johtuvaan kotimaankauteen tai lähetyskentältä kokonaan Suomeen kotiutumiseen. Toukokuun lopulla vieraili Marja Ochieng Nekalan seurakuntatalolla lähetysillassa, syyskuussa Toni L Hervannan kirkolla messussa ja lähetystilaisuudessa, lokakuussa Kari Pentikäinen Viinikan kirkolla messussa ja lähetystilaisuudessa. Tiina Latva-Rasku vieraili marraskuussa Hervannan kirkolla Raamattu- ja lähetysluennolla ja pyhäkoulussa.

Olimme mukana suunnittelemassa yhdessä Tampereen Nenäjoukkojen kanssa marraskuussa järjestettyä Nenäpäiväkeräyksen lipaskeräystä, jonka Hatanpään yläasteen oppilaat toteuttivat opettajansa johdolla.

Kauneimpia joululaulutilaisuuksia oli seurakuntamme kirkoissa ja muutamissa muissa seurakuntatiloissamme. Niiden toteuttaminen oli mahdollista, kun otettiin käyttöön koronapassit.

Tekijät ja kumppanit

Seurakunnassamme on nimikko -, palvelu - ja yhteistyösopimuksia kirkon kaikkien suomenkielisten lähetysjärjestöjen kanssa yhteensä 13 sopimusta, joiden sitoumus on yhteensä 144 000 €.

Suomen Lähetysseura (SLS): Leila ja Kari Pentikäinen aids-orpotyö, kirkollinen työ Etiopia, Mimosa Hedberg vuoristonaisten kehityshanke, Nepal, Thaimaan luterilaisen kirkon seurakuntatyön kehittäminen, FELM-keskuksen toiminta Israel.

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys (Sley): Marja Ochieng aids-orpotyö Kenia, Tiina Latva-Rasku kotimaasta Internet-lähetystyö Japani.

Lähetysyhdistys Kylväjä (ELK): Minna Aro pakolaistyö Kreikka, Faisal ja Bella Masih pakolaistyö Kreikka, Leena Kaartinen projektityö, Mongolia-hanke.

Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetyks (SEKL): Perhe maahanmuuttajatyössä Saksa, Teija Greed raamatunkäännös- ja kielityö Venäjän vähemmistökielten parissa, Asta Vuorinen seurakuntatyö Japani.

Medialähetyks Sanansaattajat (Sansa): Toivoa naisille -radiotyö, Kiinan etäraamattukoulu radion välityksellä.

Suomen Pipliaseura (SPS): Lukutaitoa naisille -hanke, Itä-Afrikka (Etiopia, Kenia, Malawi, Namibia, Tansania).

Kirkon Ulkomaanapu (KUA): Nimikkolähettien/- ja tai kohteiden määrää olemme vähentäneet lähetin eläköityessä ja lähetin kotiutuessa täysin Suomeen. Vuonna 2021 kotiutui ja jäi Suomeen Minna Aro, lähettiperhe Saksasta sekä Leila ja Kari Pentikäinen.

Lisäksi toimimme yhteistyössä seurakuntayhtymän kaikkien seurakuntien kanssa ja hiippakuntamme kansainvälisen työn kanssa. Muita yhteistyökumppaneita Operaatio Mobilisaatio (OM), Tampereen kaupunki/ Hervannan kirjasto sekä Tampereen Nenäpäiväjoukot (Suomen Punainen Risti, Unicef, Fida International, Plan Suomi, Pelastakaa lapset, SASK).

Kulunut vuosi on edelleen ollut erityisen haasteellinen lähetyksjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle ja niiden varainhankinnalle. Monet läheteistämme ovat joutuneet palaamaan edelleen osaksi vuotta kotimaahan ja tekemään osittain työtä Suomesta käsin. Myös lähetykskentillä työn luonne on muuttunut koronapandemian aikana. On jouduttu tekemään etätyötä. Mahdollisuuksien mukaan on kohdattu seurakuntalaisia Teamsin tms. välityksellä. Kehittyvissä maissa tämä on usein haasteellista. Lähetyksjärjestöt ovat kehittyvissä maissa edelleen omalta osaltaan auttaneet korona-arjessa monin käytännön tavoin mm. antamalla terveystietoa ja hankkimalla käsienpesumahdollisuuksia.

Eteläisen seurakunnan lähetyksihteerinä toimi Tiina Sarkapalo ja lähetykspappina Päivi Repo. Lähetyksihteerin 50 % virka kokoaikaistettiin ja vakinaistettiin toistaiseksi alkaen 1.1. 2022. Tämä mahdollistui ottamalla lisäksi käyttöön seurakunnassa jo ennestään olemassa oleva Härmälän seurakunnan aikainen 50 % lähetyksihteerin virka.

Koronasta johtuen lähetyksihteerin työnkuva oli edelleen etätyöpainotteinen. Etätyö perustuu etätyösopimukseen työnantajan kanssa. Monet Teams -kokoukset ja -kohtaamiset eri tahojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa vakiintuivat hyväksi käytännöksi. Syyskaudella onnistui myös vieraila lähetyksen oman toiminnan lisäksi mm. diakonian ja varhaiskasvatuksen toimintoissa.

Lähetyksihteeri aloitti yhdessä kappalainen Antero Eskolinin kanssa seurakunnan aikuistyön vapaaehtoistyön yhteyshenkilöinä toimimisen. Tarkoituksena on kehittää edelleen tietyiltä osin seurakunnan vapaaehtoistoimintaan liittyviä toimintoja. Suuri työ seurakunnassa tulee olemaan koko seurakuntayhtymän yhteinen uudistus siirryttäessä Katrinan vapaaehtoispankkiohjelmistoon, joka sisältää vapaaehtoisten rekisterin ja julkiset nettisivut, joille vapaaehtoistehtävät julkaistaan näkyville. Vapaaehtoispankin avulla voidaan jakaa tietoa ja vastuuta sekä hallinnoida toimintaa yhden järjestelmän kautta. Yhteyshenkilöinä Tiina Sarkapalo ja Antero Eskolin kuuluvat seurakuntayhtymän vapaaehtoispankin kehittämisyöryhmään. Aikaisemmin käytössä ollut Kirkkopalvelut ry:n ja Kansalaisareena ry:n ylläpitämä Vapaaehtoistyö. fi -palvelu on koettu liian kankeaksi palveluksi, myös muualla Suomessa.

Lähetyksihteerin vastuulle tuli kansainväliseen diakoniaan liittyen toimiminen Hervannan Hertat-käsityötoiminnan työntekijävastuuhenkilönä.

Lähetyksellä oli edelleen n. 30 vapaaehtoistoimijaa. Heillä ei ole ollut mahdollisuutta toimia seurakunnassa yhtä mittavasti kuin ennen koronaa. Vapaaehtoistoimijoihin pidettiin vahvasti yhteyttä eri viestintäkanavien välityksellä. Koronapandemian aikana vapaaehtoistoimijoiden määrä on pienentynyt. Tulevaisuus näyttää onko se hetkellistä vai onko kyseessä pysyvä ilmiö. Lähetysjärjestöjen järjestämiin verkkotilaisuuksiin ja webinaareihin on myös seurakuntalaisilla ollut mahdollisuus osallistua. Osalle ikääntyneimpiä seurakuntalaisia se on kuitenkin edelleen haasteellista. Usein nämä verkkotilaisuudet ovat sellaiseen aikaan, etteivät myöskään työssäkäyvät voi niihin osallistua reaaliajassa, mutta useat verkkotilaisuudet voi katsoa myöhemmin mm. YouTube -kanavalta. Myös lähetysjärjestöjen omilta nettisivuilta löytyy yhä enemmän ja monipuolisemmin ajankohtaisten asioiden lisäksi erilaisia linkkiyhteyksiä erityisesti lähettien työn seuraamiseen.

Työntekijäresursseihin kuuluu mukaan myös lähettimme, jotka etätyöntekijöinäme työskentelevät eri puolella maailmaa.

Eteläisen seurakunnan lähetyksen ja kansainvälisen diakonian vastuuryhmään kuului lähetyssihteerin ja lähetyispapin lisäksi vapaaehtoistoimijat Aimo Tikka, Marita Aho, Lassi Koivula, Maria Koskio, Asko Alajoki, Olavi Heino, Hille Janhonen-Abuquah ja Jaakko Sadeharju.

Missionaarisen työn arviointia

Uutena avauksena toteutettiin huhtikuussa yhdessä lähetysjärjestöjen kanssa verkkolähetystapahtuma. Tärkeänä tekijänä oli vapaaehtoistoimija, suunnittelutyöryhmän puheenjohtaja Jaakko Sadeharju, joka loi ja ylläpiti nettisivuja. Verkkolähetystapahtuma oli ainutlaatuinen ajatellen koko Suomeakin. Tiedossa ei ole, että missään muualla olisi toteutettu näin laajaa lähetyksen yhteistoiminnallista verkkolähetystapahtumaa. Monipuolisesti toteutettu ja hyvin mainostettu tapahtuma sai kiitosta monelta taholta. Verkkotapahtuma ei korvaa milloinkaan täysin paikan päällä toteutettavia tilaisuuksia, mutta voi osaltaan antaa myös yhteenkuuluvuuden ja yhteyden kokemuksia ajankohtaisten asioiden lisäksi. Lähetysjärjestöt kokivat erittäin mieluisana myös verkkoyhteistyön mahdollisuudet. Lähetit kokivat myös hyvänä toinen toisensa tapaamisen eri puolilta maailmaa verkkotapahtuman puitteissa. Se antoi heille yhteistä työnäkyä ja yhteenkuuluvuutta yhdessä seurakunnan ja seurakuntalaisten kanssa. Niin Suomessa kuin eri puolella maailmaa osallistujat iloitsivat mahdollisuudesta osallistua joko koko viikon ohjelmatarjontaan tai vaihtoehtoisesti jonakin heille sopivana ajankohtana verkkolähetystapahtumaviikon puitteissa. Toisaalta koko viikon tiivis ohjelma ei enää loppuviikosta tavoittanut samaa määrää osallistujia kuin alkuviikosta.

Seurakunnassa lähetyksen vapaaehtoistoimijat eivät voineet toimia siinä laajuudessa kuin oli totuttu. Silti n. 30 vapaaehtoista olivat lähetyksen vapaaehtoistyön rekisterissä. He ovat edelleen arvokas voimavara lähetyksen toiminnassa. Osa heistä pohti, miten voisivat muuttuneessa tilanteessa toimia vapaaehtoisina seurakunnassa. Uusia toimintatapoja ei oikeastaan mahdollistunut. Syyskaudella kuitenkin mahdollistui toimia jonkin verran entiseen tapaan. Koronapandemia vaikutti kuitenkin osaltaan vapaaehtoisten epäsäännöllisempään paluuseen vapaaehtoistyöhön. Tämän lisäksi ikääntyminen on selkeästi vähentänyt heidän osuuttaan toimijoina. Tavoitteena on löytää edelleen eri-ikäisiä, erityisesti nuoria ja nuoria aikuisia mukaan toimintaan ja kehittää uusia toimintasisältöjä. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja mahdollistaminen sekä vapaaehtoistoimijoiden monipuolinen tukeminen ja kannustaminen eri työmuotojen omassa toiminnassa ja yhteisesti seurakunnan voimavarana on erittäin tärkeää ja sitä tarvitaan yhä enemmän tulevaisuudessa.

Lähetysseurakunnan 50% virka kokoajaistettiin ja vakinaistettiin toistaiseksi 1.1. 2022 alkaen. Tämä mahdollistaa monipuolisemmin laaja-alaisen työn suunnittelun ja tekemisen. Myös yhteistyö seurakunnan kansainvälisyyden diakoniatyöntekijän ja diakonian palvelutyöntöimien kansainvälisyyden toimintaryhmään kuulumisen luo uusia yhteistoimintatapoja- ja toimintoja erittäin monikulttuurisessa seurakunnassamme. Lähetysseurakunnan työhön sisältyy lähetysten ja kansainvälisen diakonian lisäksi osaltaan yhteydenpitoa seurakuntamme alueen muihin kansainvälisiin avustustoimijoihin. Lähetysseurakunnan vastuulle siirtyi myös seurakunnan aikuistyön vapaaehtoistoiminta yhdessä Antero Eskolinin kanssa.

Koronapandemia on edelleen rajoittanut kaikkea kokoavaa toimintaa. Lähetys-yms. piirien ja Veisun pajojen osallistujiin ja toimijoihin on oltu yhteydessä puhelinoitoin ja erilaisin viestintämuodoin. Tämä on koettu tärkeäksi sekä vapaaehtoistoimijoiden että työntekijöiden taholta. Korona on tuonut runsaasti haasteita vapaaehtoiseen varainhankintaan. Toisaalta vapaaehtoinen varainhankinta ei ollut paljonkaan pienempää verrattuna edelliseen vuoteen, joka tosin oli myös koronavuosi. Muuttuneessa toimintatilanteessa olemme edelleen voineet edesauttaa myös vapaaehtoisen varainhankinnan kautta lähettämme arvokasta ja tärkeää työtä.

Etätyö ja sen myötä muuttuneet mahdollisuudet työn tekemisessä on vaatinut totuttautumista. Digiloikan myötä on mahdollistunut uusia välineitä lähetyskasvatukseen. Oppimista riittää tässä edelleen. Lähettien tapaaminen reaaliajassa Teamsissa, avaa aivan uusia ulottuvuuksia yhteydenpitoon. Tämä toiminta kannattaa ottaa monipuolisesti käyttöön seurakunnan eri työmuodoissa. Myös lähetysjärjestöt järjestävät lähettien Teams- ja Zoom -tapaamisia.

Ystävyysseurakuntatyö

Seurakunnallamme on kolme ystävyysseurakuntaa: Oroshaza, Unkarissa, St. Mary the Virgin Davyhulme, Manchesterissa, Englannissa ja Viron kirkon Keilan Mikaelin seurakunta.

Valitettavasti ystävyysseurakuntavierailu Unkariin siirtyi edelleen seuraavaan vuoteen. Kaikkiin ystävyysseurakuntiimme on kuitenkin oltu yhteydessä. Niistä kustakin on kutsuttu 2-3 vierasta osallistumaan ensi helmikuussa toteutuvaan uuden kirkkoherramme virkaan asettamismessuun.

Kirkon kansainvälisyyden verkostotapahtuma Tampereella v.2021

Seurakuntamme oli mukana suunnittelemassa Tampereelle lokakuuksi suunniteltuja Kirkon kansainvälisyyden verkostopäiviä. Lähetysseurakunta oli mukana verkostopäivien suunnittelutyöryhmässä, johon kuului seurakuntayhtymän, hiippakunnan sekä Kirkkohallituksen eri kansainvälisyyden toiminnoista vastaavien osastojen työntekijöitä. Verkostopäivät jouduttiin muuttamaan yhden päivän webinaariksi, joka kokosi yhteen lähetysten, ystävyysseurakuntatyön, monikulttuurisen työn ja kansainvälisen diakonian toimijoita monista Suomen seurakunnista. Verkostopäivien normaali toteutus siirrettiin seuraavaan vuoteen ja toteutus säilyi edelleen Tampereella.

Raamattu- ja rukoustyö ja aikuistyö

Raamattu- ja rukoustyö sekä aikuistyö yleisesti

Koronavuosi 2021 on vaikuttanut suuresti kirkoilla tapahtuvaan toimintaan. Kirkot olivat suljettuina tammikuusta huhtikuun loppuun 2021 eli toiminta kirkoilla oli jäissä tuon ajan.

Muullakin tavoin saattoi keväällä ja kesällä toimia:

- 1) Jotkut Raamattupiirit toimivat Zoomissa tai Teamsin kautta: Ainakin Hervannan lähetys- ja Raamattuopetus toimi Teamsissä, samoin Paavalipiiri Zoomissa. Moni piiri on ollut tauolla.
- 2) Hervannassa toteutimme maaliskuussa joka toinen keskiviikko 4 kertaa Raamattuhetki kävelen tilanteita Ahvenisjärven ympärillä senhetkisin kirkkovuoden teemoin (paastonaika ja hiljainen viikko). Siinä oli muutama Raamatturasti ja rukousrasti. Maskit varattiin jokaiselle vapaaehtoiselle, samoin seurakunnan liivit.

Niitä oli toteuttamassa 5-7 vapaaehtoista ja Soile Rantavuori-Kähärä, osallistujia oli 10-20.

Kirsi Kniivilä toteutti samojen vapaaehtoisten kanssa Hervannan Raamattukävelyitä elo-syyskuussa viisi kertaa: 5.8., 19.8., 2.9., 16.9. ja 30.9. Itse raamattukävelyn ja kävelykertojen aiheet sekä Raamatun kohdat ideoivat vapaaehtoiset. Raamattukävelyitä oli toteuttamassa kerrasta riippuen 2-5 vapaaehtoista. Itse kävely koostui kahdesta rastista: Valtaraitilla olevasta Raamattu rastista sekä laiturin kahvirastista. Tarkoitus oli kohdata ihmisiä ulkona, keskustella Raamatusta ja viedä evankeliumia eteenpäin. Kummallakin rastilla oli laminoituja aiheeseen liittyviä Raamatun lauseita. Aiheet olivat rakkaus, totuus, toivo, valo ja usko. Rasteilla jaettiin myös seurakunnan esitteitä ja kutsuttiin mukaan seurakunnan toimintaan. Säystä riippuen kohdattuja ihmisiä oli 10-20 per kerta.

Syksyllä kaikki toiminta alkoi jossain määrin normaalisti, mutta osa toiminnasta oli tauolla koronan sairastumisen ja koronaan liittyvän varovaisuuden takia. Raamattupiirit toimivat, samoin monet piirit.

Viinikka:

Viinikassa toteutettiin Sanasta suunta sunnuntai-iltapäiviä syys-, loka ja marraskuussa ja ne keräsivät yhteensä 282 osallistujaa.

Lokakuussa toteutettiin perinteinen kolmen päivän sarja, jossa teologian tohtori Eero Junkkaala toimi raamattuopettajana. Aiheina olivat "Miten evankeliumit ovat syntyneet" ja "Nämä sanat kantavat" Johanneksen evankeliumin pohjalta. Eero Junkkaalan 3 päivän tapahtuma 24-26.10 keräsi 160 osallistujaa.

Syys- ja marraskuun Sanasta suunta iltapäivissä puhuttiin anteeksiantamisen vaikeudesta ja turvasta tuomiopäivänä. Syyskuun ja marraskuun Sanasta suunta keräsi yhteensä 120 osallistujaa. Tilaisuuksien juontajana on toiminut Jorma Satama. Musiikissa ovat avustaneet seurakuntamme vapaaehtoiset aktiivimuusikot Leena Juppala, Liisa Herkkola ja Annuska Lauren.

Sanasta suunta- tiimin kokoonpano on edelleen Anne Järvinen, Päivi Vuorinen, Jorma Satama ja koollekutsujana Marja-Leena Sippola.

Viinikassa jatkuivat koko syksyn hiljaisuuden messut 9 kertaa joka toinen keskiviikko klo 18. Niissä oli keskimäärin 18 osallistujaa. Niitä veti Ismo Kunnas. Samoin Hiljaisuuden iltapäivä toteutettiin lauantaina 23.10. Sitä oli toteuttamassa kaksi vapaaehtoista, Riikka Pyykkö ja Sirpa Antikainen, ja osallistujia oli yhteensä 9. Iltapäivä päättyi ehtoolliseen.

Härmälän ja Hervannan yhteinen Alfa

Härmälänrannan Verstaalla torstaisin ja Hervannan kirkolla keskiviikkoisin alkoi lokakuun alussa Alfa, jossa oli yhteensä 20 osallistujaa, (13+7), ja vapaaehtoisia n. 12. Siitä pidettiin yhteinen viikonloppu Nekalassa 20-21.11. Muuten ryhmät olivat erikseen Härmälässä ja Hervannassa.

Härmälänrannassa vapaaehtoisina toimivat Sinikka Saari, Ilkka Mikkola, Arto ja Mirja Hukari, Sirpa Neuvonen ja Topi Koivuniemi. Hervannassa vapaaehtoisia olivat Jorma Salokangas, Marjatta Strömsholm, Teija Lätti, Sirkka Salokangas, Leena Juppala, Leila Nuutinen, Tuula Raiskio, Urho Koski ja luennoitsijoina seurakunnan omaa väkeä.

Hervanta

Uskosta ja elämästä Raamatunopetussarja oli Hervannassa joka toinen tiistai 6 kertaa ja osallistujia 124. Siihen on valittu ajankohtaisia aiheita. Tilaisuudet striimattiin seurakunnan sivuille, joista niitä saattoi katsoa pitkään. Suunnittelutiimissä on Lauri Martikainen, Antti Pitkämäki, Jorma Salokangas ja Soile Rantavuori-Kähärä.

Raamattu ja lähetysluennot sunnuntaiamupäivisin klo 9.30 jatkuivat. Niihin saattoi osallistua keväällä vain Teamsin kautta ja syksyllä myös paikan päällä rippikoulusalissa. Niitä pidettiin vuoden aikana 41 kertaa ja osallistujia oli yhteensä 577. Osallistujia lisäsi mahdollisuus osallistua etänä. Aamujen järjestäjänä on toiminut Asko Alajoki.

Hervannassa toimi messujen jälkeiset kirkkokahvit syys-marraskuun ajan ennen kuin koronarajoitukset taas tiukkenivat. Messun jälkeen on toiminut myös rukouspalvelu kappelissa. Eli kaksi rukouspalvelijaa rukoilivat rukousta tarvitsevan ihmisen kanssa. Se on rinnalla kulkemista ja rukouksella palvelemista. Siihen tuli keskimäärin 2 rukousta pyytävää/messu koko syksyn ajan.

Härmälä

Härmälän kirkolla oli aamurukouspiiri maanantaisin klo 8-9. Paikalla on 6-10. Yhdellä kerralla, syysloman aikaan, oli myös yhteinen ehtoollinen. Aamurukouksen vastuuhenkilöinä on Anneli Koivisto ja Anne Tuhkanen. Aamurukousporukalla tehtiin yksi rukousmatka lähialueelle 27.11.

Vuores

Vuoreksessa aikuistyön ryhmät toimivat syksyn 2021. Kässäkahvila kokoontui kahvila Ståhlbergissa joka toinen maanantai syyskuusta joulukuuhun. Mukana oli kerrasta riippuen 3-5 kerholaista. Kässäkahvilan vapaaehtoiset neuloivat seurakuntatyöhön lohtuhuiveja. Huiveja on käytetty siunaustilaisuuksiin liittyen. Seurakunta kustansi langat lohtuhuiveihin. Toivoa naisille -rukouspiiriin tuli syksyllä 2021 kaksi uutta jäsentä. Piiri kokoontui kerran kuussa Vuoreksen seurakuntakodilla. Kokoontumisissa oli läsnä 4-5 naista. Vuoreksen pappi sekä lähetys sihteeri vierailivat piirissä.

Muu aikuistoiminta

Pyhäkoulut toimivat messujen yhteydessä Hervannan kirkolla, Viinikan kirkolla ja Härmälän kirkoilla.

Kirkkokahvit toimivat Hervannan kirkolla säännöllisesti joka sunnuntai vapaaehtoisvoimin. Nyt uutena Martat tulivat yhdeksi, viidenneksi, kirkkokahviryhmäksi.

Aikuisrippikoululaisia ilmoittautui nettirippikoululaisiksi 3 henkilöä, eli se on selvästi lisääntymässä.

Keväälle ajateltu sururyhmä Härmälän kirkolla toteutettiin syksyllä 31.8.-14.9. Ryhmään osallistui 6 henkilöä. Viimeisellä tapaamiskerralla kuljettiin Kalevankankaan surunpolku. Ryhmää vetivät Satu Saarela-Majanen ja Taina Nuorto. Toinen sururyhmä aloitti Pyhäinpäivän jälkeen Hervannan kirkolla. Se oli 5 viikkoa 11.11- 9.12 ja siihen tuli 4 osallistujaa. Sitä vetivät Kaija Karvala ja Anna-Mari Paloniitty-Tuominen.

Toteutumisen arviointi

Korona-aika näkyi tässä vuodessa selkeästi. Toiminta oli jäissä kirkoilla koko kevään. Joitakin ulkotilanteita on ollut. Kesällä yleensä ei kokoavaa toimintaa kirkoilla juuri olekaan. Syksyn saattoi toimia suurimmilta osin. Osa toiminnasta oli tauolla varovaisuuden takia. Esim. Hervannan kirkolla ”keskustelu Päivän aiheesta” messun jälkeen oli tauolla koko syksyn koronan takia.

Tämä aika vaatii muuntautumiskykyä. Täytyy enemmän miettiä myös ulkona toimimista, Teamsissä toimimista ja yhteyksien pitämistä seurakuntalaisiin muulla tavoin.

Syksy toi muutoksia:

Seurakuntamme pitkäaikainen vapaaehtoinen yrittäjä Kari Kuusisto, siirtyi SRO:n osa- aikaiseksi aluejohtajaksi. Hänet kutsuttiin myös Viinikan Raamattuopetuksen syksyn kokoukseen ja Raamattuopetuksen suunnitteluun. Se oli hyvä lisä Viinikan Raamattuopetustiimiin.

Saamme olla kiitollisia, että Raamattuopetus Viinikan ja Hervannan alueilla on osaltaan rakentamassa seurakuntaa Raamattuopetuksen, yhteisöllisyyden kokemuksen ja vapaaehtoisuuden kautta. Härmälänrannassa toiminta on ollut alfatiimiläisten organisoimaa. Joitakin toimintamuotoja oli tauolla: ”Ilta yhdessä” illat ja Arto Hukarin pitämä Raamattuopetus olivat tauolla. Pitää jatkossa miettiä, tarvitseeko Härmäläkin tiimin Raamattuopetusta toteuttamaan.

Rukoustoiminta on vähentynyt. Härmälässä toimii edelleen aamurukouspiiri, Hervannassa ylistysillat ovat olleet tauolla, samoin rukouspiiri on kärsinyt kirkon ovien ollessa usein lukossa.

Soile Rantavuori-Kähärälle, liitettiin syksyllä 2021 vastuualueeksi Raamattu ja rukoustyön lisäksi aikuistyön koordinointi ja aikuisrippikoululaiset.

Kiinteistö- ja keittiötoimi

Keskeiset toiminnot ja niiden lukumäärä

Vahtimestari- sekä keittiötoimen perustehtävä on näiden palveluiden tuottaminen seurakunnan tarpeisiin. Suntio/vahtimestarit huolehtivat itsenäisesti sekä yhteisesti tiimissä seurakunnan alueen kiinteistöistä ja jumalanpalveluksista sekä kirkollisista toimituksista ja muiden tilaisuuksien sekä varauksien valmisteluista. Työntekijät huolehtivat kiinteistöjen irtaimistoista, tekstiileistä sekä niiden hoitamisesta. Työtehtävät voivat olla useammassa srk:n kiinteistössä sekä kirkkoissa saman päivän aikana. Iso osa päivittäisiä työtehtäviä on kiinteistöjen puhtaanapito, teknisten laitteiden seuranta ja asiakaspalvelu.

Seurakunnassa on hoidettavana 10 kiinteistöä, joista kirkkoja on kolme. Vuoreksen seurakuntakodin siistimisestä vastasi HH-kiinteistöpalvelut ja Nekalan seurakuntatalon siivouksesta Jakamisen paikka. Eteläisen seurakunnan muut kiinteistöt siistitään vahtimestareiden toimesta.

Seurakunta luopui kesäkuun viimeinen päivä Hallilan seurakuntakodin käytöstä ja siirtyi VTS:n omistamaan kiinteistöön Havumetsänkatu 6 C:n. Tilojen tyhjäamisestä vastasi varhaiskasvatus ja vahtimestarit. Uusissa tiloissa toiminta alkoi uudelleen elokuussa 2021 Hallilassa.

Seurakunnan keittiöpalvelut ovat keskittyneet Hervannan kirkolle, jossa valmistetaan kolmena päivänä viikossa lämmin ateria. Ruokapalveluita on myös Peltolammin seurakuntakeskuksella sekä Nekalan seurakuntakodilla. Nekalassa ruoanvalmistuksesta vastasi Kierto-hanke.

Kaikessa toiminnassa huomioitiin yleiset terveysturvallisuusohjeet (käsihygieniat, etäisyydet, tehostettu pintojen puhdistus). Tiloista puolitettiin istuinpaikkojen määrää ja kirkkosalin penkkirivejä suljettiin poiskäytöstä. Tilaisuuksissa oli vahva maskisuositus ja näitä oli esillä talojen aulatiloissa.

Tampereen seurakunta yhtymässä sovittiin ja tehtiin myös yhteisesti asioita. Vahtimestarit valaisivat kaikki Tampereen kirkot pääsiäisyönä. Kirkon kelloja soitettiin: Kuolleiden lasten muistopäivänä 23.9.2021. Kellot kaiuttivat yhteistä surua klo 18 noin 5 minuutin ajan. Tämän lisäksi ammattitaitoisia työntekijöitä lainattiin seurakunnalta toiselle yhtymän sisällä tärkeisiin tapahtumiin.

Vahtimestarit saivat uudet työpuvut joulukuussa. Työvaatteisiin kuului: jakku tai puvun takki, valkoinen kauluspaita, pusero, housut tai hame. Yhdenmukainen ilme huomattiin seurakuntalaisten keskuudessa ja vaatetuksesta saatiin hyvää palautetta.

Työhön osallistuneet työntekijät ja vapaaehtoiset

Hervannan lähikirkkotiimissä työskenteli vahtimestarina kolme vakituista työntekijää: Marika Bas, Sirkka Siren ja Pertti Andersson. Keittiöllä emäntänä toimi Anne Ruhala neljänä päivänä viikossa. Annen työtoverina oli Sari Pukara, joka aloitti toukokuussa kokin oppisopimuksella. Muita keittiön työkokeilijoita olivat Tero Kuivanen ja Jouni Suominen. Panu Muurikainen aloitti vahtimestari siviilipalveluksessa marraskuun lopulla. Kirkolla oli suomen kieltä ja siivousalaa harjoittelemassa Mustafa

Abdullah joulukuussa. Sunnuntain jumalanpalvelusten striimauksissa avustamassa oli vapaaehtoinen striimausharjoittelija.

Viinikan lähikirkkoalueella työskenteli Teija Hakala (Viinikan kirkko), Timo Piirainen (Koivistonkylän srktalo) ja Minna Malmi (Nekalan srktalo) toukokuun 2021 loppuun, jonka jälkeen kesäkuussa palkattiin määräaikaiseksi vuoden loppuun asti Tiina Mäkelä. Minna Kuronen on ollut mm. seurakuntamme kiertävä vahtimestari.

Härmälän kirkon suntiona toimi Marita Tuhkanen. Vanhuuseläkkeelle siirtyi Leila Rätty (Peltolammin srkkoti) alk. 1.6.2021. Muut Härmälän alueen työntekijät olivat Ritva Putti ja Jyri Hentunen. Määräaikaisina työntekijöinä Härmälän alueella työskenteli kolme kuukautta Taru Ollikka. Ylivahtimestarin virassa toimi Elina Virtanen.

Suntiokoulutus- ja työkokeilusopimuksella harjoittelijoina olivat: Jan Helin ja Henrik Jefferson. Kesän suursiivouksissa vahtimestareiden apuna oli kesätyöntekijä Vilma Turkulainen kaksi viikkoa heinäkuussa.

Tarvittaessa töihin kutsuttavia työntekijöitä olivat: Kirta Latzko, Matilda Neva, Vilma Turkulainen ja Timo Ristimäki.

Eteläiseen seurakuntaan rekrytoitiin kaksi vahtimestaria keväällä 2021. Näihin paikkoihin valittiin Minna Kuronen ja Jyri Hentunen alk. 1.6.2021. Tämän lisäksi seurakuntaneuvos vakinaisti Ritva Putin määräaikaisen sopimuksen alk. 1.1.2022 ja hyväksyi Tiina Mäkelän suntio oppisopimuksen ajalle 1.1.22-31.12.23.

Vahtimestareiden apuna oli aktiivisia seurakuntalaisia, kuten Hannu Telenius, Tuulikki Puolamäki ja Olli Peltonen. Härmälässä saatiin mm. joulukuusi pystytettyä ja purettua Hannu Teleniuksen avulla. Viinikan kirkossa sunnuntaisin messuavustajana oli Olli Peltonen. Koivistonkylän seurakuntakodilla apua on saatu lumitöihin. Lehtien haravoimisessa on auttanut Karjala seura.

Toimitilat

Hervannan kirkko: Lindforsinkatu 7, p. 050 599 7335 Hervannan kirkko

Vuoreksen seurakuntakoti: Vuoreksen puistokatu 87, p. 050 599 7335 Hervannan kirkko, Pertti Andersson p. 040 8048427

Härmälän kirkko: Talvitie 26, kirkon p. 050 408 7759, Suntiona Marita Tuhkanen p. 050 476 6075, Ritva Putti p. 050 3642970

Peltolammin seurakuntakeskus: Tilkonmäenkatu 4, p. 050 408 8273 Jyri Hentunen

Multitupa: Multisillankatu 5, p. 050 408 7759 Härmälän kirkko

Härmälänrannan Verstas: Vihurinkatu 3, p. 050 364 2970 Ritva Putti

Viinikan kirkko: Kaartotie 1, kirkon p. 050 371 7449, suntiona Teija Hakala p. 040 804 8490

Nekalan seurakuntatalo: Kuoppamäentie 23, p. 050 325 0563 Tiina Mäkelä

Koivistonkylän seurakuntatalo: Koivistontie 46, p. 050 436 5226 Timo Piirainen

30.6.2021 asti Hallilan seurakuntatalo: Männikönkatu 2, p. 040 8048427 Pertti Andersson

Havumetsänkatu 6 C, VTS:N kerhohuoneisto, p. 050 599 7335 Hervannan kirkko

Veisun Pajat: Penttilänkatu 9, p. 040 8048427 Pertti Andersson

Kiinteistö- ja keittiötoimen vuoden 2021 arviointia

Tilojen siistimisen tarve ei vähentynyt koronavuonna 2021. Varhaiskasvatuksen toiminta oli aktiivista koko vuoden. Ryhmäkoot olivat pienempiä mutta tilavaraukset taas pidempiä kuin edellisenä vuonna. Aikuistyöltä vapautuneita tiloja käytettiin avoimena olevassa toiminnassa hyväksi, kun aikuistyö oli tauolla keväällä.

Toukokuun alussa Pirkanmaan henkilörajoitus nousi 10 henkilöön ja pienimuotoinen toiminta sai alkaa. Kesällä yli 50 hengen tilaisuudet olivat mahdollisia, kun tilaisuudessa noudatettiin Pirkanmaan koronanyrkin suosituksia (mm. turvaetäisyydet ja maskien käyttäminen). Kaikissa toiminnassa oli tärkeää noudattaa annettuja turvallisuusohjeita, tilakohtaisia henkilömääriä ja maskisuosituksia. Jumalanpalveluksista täytettiin turvallisuusasiakirjoja.

Vahtimestarityössä korostui tilaisuuksien ja tapahtumien turvallinen järjestäminen seurakuntalaisille. Turvavälejä ja istuinpaikkoja mietittiin tarkkaan ja pohdintojen perusteella tiloja siistittiin ja kalustettiin tilaisuuksien henkilömäärille sopiviksi.

Hervannan kirkolle uusittiin kirkon kellojen soittokoneisto ja siihen saatiin koulutusta. AV-tekniikkaa päivitettiin nykyaikaiseksi. Työ jatkuu vuoden 2022 puolelle.

Keittiössämme valmistettua jäädytettyä hävikkiruokaa myytiin mukaan otettavaksi keväällä Hervannan alueen asukkaille. Toukokuussa saimme avattua Kantapöydän erityisjärjestelyin. Ihmisiä ohjattiin pitämään turvavälejä, maskeja ja pöydät sijoitettiin etämmälle toisistaan. Hervannan Kantapöytä oli avoimena koko kesän. Aiempina vuosina ruokailuissa on ollut kesätauko. Tämän johdosta tavoitimme uusia asiakkaita kirkolla. Kesällä 2021 Kantapöydän ruokailijoiden määrä vakiintui noin 60-100 henkilöön päivässä. Alueen vähävaraisilla on ollut tarvetta edulliselle (2€ aterialla) lämpimälle ruualle.

Pirkanmaan alueella kokoontumisrajoitukset päättyivät 12.9.2021. Kirkkojen penkkien väleistä otettiin tällöin köydet pois. Tämä tarkoitti myös, että aikuisten kokoava toiminta voitiin avata. Tästä iloitettiin suuresti yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Messujen jälkeiset kirkkokahvit avattiin jälleen ja moni tunnusti kaivanneensa yhteistä kahvihetkeä. Seurakunnan toiminnassa kiinnitettiin edelleen huomiota tilojen väljyyteen sekä hygieniaan ja maskisuosituksiin.

Kahdenkymmenen henkilön kokoontumisrajoitukset tulivat voimaan itsenäisyyspäivänä 6.12.2021 ja olivat voimassa 5.1.2022 asti. Rajoitukset koskivat seurakuntien tilaisuuksien lisäksi jumalanpalveluksia ja kirkollisia toimituksia kuten häitä, hautajaisia ja kasteita. Koronapassin kysyminen oli vaihtoehtona voimassa oleville koronarajoituksille, jolloin passi mahdollisti sisäänkäynnin tilaisuuksiin ja tapahtumiin kuten kirkkokonsertteihin ja Kauneimpiin Joululaulut -tilaisuuksiin. Koronapassia edellytettiin 16 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Vahtimestarityössä opimme sopeutumaan erityistilanteisiin ja nopeisiin tilannemuutoksiin, mitä korona-aika toi mukanaan. Koronapassisovellus otettiin nopeasti käyttöön työpuhelimissa. Henkilömäärien

tilarajoitukset kiristyivät joulukuussa ja lopulta tiloissa oli sallittua 1/5 henkilömäärä maksimirajoituksista. Uusia tilaohjeistuksia ja -mainoksia laadittiin välillä hyvin pienellä aikavälillä.

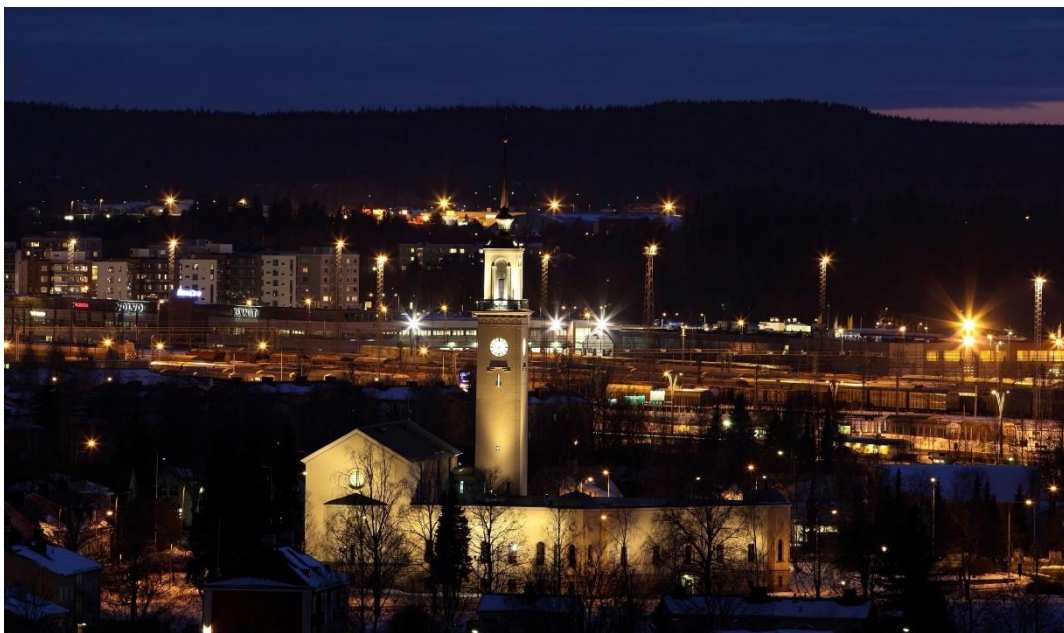
Vahtimestaritoimessa käytettiin palkkiotoimisia työntekijöitä enemmän kuin edellisenä vuonna, sillä monilla työntekijöillä oli pitkiä sairauspoissaoloja. Kuudella vakituisella työntekijällä oli yli 30 päivän sairauspoissaoloja vuonna 2021. Osa poissaoloista johtui epidemiasta ja karanteeniajoista. Kiinteistöjen perustehtävät pysyivät ennallaan ja siivoustehtävät lisääntyivät tarkennetun puhtaanapidon myötä.

Tiivistelmä

Vahtimestareiden työt eivät vähentynyt kiinteistöissämme vuonna 2021, vaikka osa toiminnoista oli kevätkaudella tauolla. Tilojen turvallisuuteen kiinnitettiin enemmän huomiota kuin edellisenä vuonna. Tarkastelun kohteina olivat: henkilömitoitukset, kalusteiden sijoittelu, pintojen puhtaanapito, tilojen tuuletus ja desinfiointi.

Vahtimestareiden sairauspoissaolojen määrä kasvoi aikaisempiin vuosiin nähden ja pitkiä poissaoloja oli useammalla työntekijällä. Yksi selittävä tekijä oli seurakuntayhtymän suositus jäädä matalalla kynnyksellä kotiin sairastamaan, jos työntekijällä oli koronavirustartunnan oireita.

Vahtimestarityössä opimme sopeutumaan erityistilanteisiin ja nopeisiin tilannemuutoksiin, mitä korona-aika toi mukanaan. Uusia tilaohjeistuksia ja -mainoksia laadittiin välillä hyvin pienellä aikavälillä. Pirkanmaan alueen kokoontumisrajoituksia tiukennettiin loppuvuotta 2021 kohti. Valtakunnallisesti otettiin käyttöön koronapassien lukulaite, minkä takia osa seurakunnan tilaisuuksista pystyttiin järjestämään. Vahtimestarit saivat nopeasti käyttöönsä puhelimien koronapassisovelluksen. Hervannan Kantapöydän ruokailujen jatkuminen kesän yli sai asiakkailta hyvää palautetta. Kävijämäärät kaksinkertaistuivat viime vuoteen nähden kesäaukiolojen ansiosta. Hävikkiruokailuihin osallistumisen takia ihmisten kynnys tutustua kirkon muihinkin toimintoihin madaltui. Kesälounas kirkolla palveli koululaisista ikäihmisiin.

13: Viinikan kirkko

Viestintä

Viestinnästä yleisesti

Viestinnän keskeisimpänä toimintana on tukea seurakunnan strategiaa, tuoda esille seurakuntamme tavoitteita, painopisteitä sekä välittää kristillistä sanomaa, myös verkon välityksellä. Viestinnällisesti vuosi 2021 oli haastava Covid-19 pandemian vuoksi. Erilaisista rajoituksista viestiminen ja tilanteen eläminen jatkui koko vuoden ajan. Välitimme verkossa eri kanavien kautta kristillistä sanomaa jumalanpalvelusten, hartauksien, raamattuluentojen ja konserttien muodossa läpi vuoden. Viestinnän vaikuttavuus kasvaa ja muuttaa muotoaan nopeasti. Viestinnässä ollaan muutosvaiheessa, jossa on perinteisen printtimedian käyttäjiä, mutta samalla heitä, jotka käyttävät vain sähköistä mediaa. Viestinnässä seurataan yleisiä viestinnän trendejä ja käytetään tarkoituksenmukaisia viestintäkanavia ottaen eri kohderyhmät huomioon. Kaikki seurakunnan työntekijät toimivat viestijöinä omalla tavallaan.

Keskeiset toiminnot ja nostot vuoden toiminnasta

Vuoden 2021 jumalanpalveluksia striimattiin lähes läpi vuoden ja niillä tavoitettiin yhteensä n. 2800 katsojaa. Tammi- toukokuun ajan jumalanpalveluksiin pystyi osallistumaan vain verkon välityksellä ja ne keräsivät viikoittain n. 100 katselijaa. Joulukuun jumalanpalveluksia ei onnistuttu striimaamaan teknisten ongelmien vuoksi. Striimatut raamattuluennot tavoittivat lähes 400 katsojaa. Sosiaalisen median seuraajamäärät kasvoivat tasaisesti koko vuoden ajan.

Keväällä järjestettiin kaksi Erätauko-menetelmällä toteutettua keskustelua, joissa työntekijät, luottamushenkilöt ja seurakuntalaiset keskustelivat uskosta ja köyhyydestä. Keskustelut toteutettiin verkossa ja niihin osallistui yhteensä n. 100 osallistujaa.

Alkuvuodesta 2021 saatiin loppuun vuonna 2020 aloitettu Eteläisen seurakunnan kirkkojen tarinallistaminen. Projektin tekstin ja kuvat toteutti historian tutkija Mikko Pollari, joka esitteli projektia näin: *"Historiallinen tarinallistaminen palvelisi ensinnäkin matkailijoita tarjoamalla kirkkojen kulttuurihistoriaa avaavan tietopakettin. Samalla se vahvistaisi kirkkojen identiteettiä myös paikallisella tasolla: nostamalla esiin kirkkojen tarinoita ja niihin liittyvää jaetun historian kokemusta voitaisiin lisätä kirkkojentunnettuutta tamperelaisten keskuudessa ja tuoda niitä entistä lähemmäs ihmisiä. Näin vahvistettaisiin oman lähiympäristön merkityksellisyyden kokemusta ja edistettäisiin yhteisöllistä ja lähelle suuntautuvaa, ekologisesti kestävä ja henkistä hyvinvointia lisäävää elämäntapaa."* Hervannan kirkon, Härmälän kirkon ja Viinikan kirkon tarinat ovat luettavissa Eteläisen seurakunnan nettisivuilla. Tarinat ovat saaneet positiivista palautetta.

- Eteläisen seurakunnan Facebook sivustolla 1299 seuraajaa
- Eteläisen seurakunnan Instagram sivustolla 621 seuraajaa
- Eteläisen seurakunnan YouTube kanavalla 274 seuraajaa.

Koko vuoden ajan sosiaaliseen mediaan tuotettiin erilaista materiaalia kuvien, tekstien, hartauksien, konserttien ym. hengellisen materiaalin muodossa. Suosituimpia olivat helmikuussa esitetty Hetki Yhteisvastuulle-gaala, jossa oli musiikkia, työntekijöiden, seurakuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden haastatteluja, maaliskuun lähetystapahtuma, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa pelkästään verkon välityksellä, huhtikuussa pääsiäiseen johdattavat hartaudet sekä vuoden aikana striimatut konsertit; maaliskuussa, toukokuussa sekä joulukuussa. Hervannassa järjestetty ensimmäinen joulurauhan julistus myös striimattiin ja se tavoitti verkonvälityksellä yli 1000 katsojaa.

Vanhainkoteihin ja laitoksiin välitettiin erilaisia hartauksia videoiden muodossa, joiden toteutuksesta vastasi seurakuntapastori Satu Saarela-Majanen.

Sosiaalisen median ja verkkosivujen saavutettavuuteen on kiinnitetty huomiota.

Tekijät ja kumppanit

Seurakunnan viestintätyöryhmään kuuluivat seurakuntasihteeri Anu Moisio, vs. seurakuntapastori Matti Etelänsaari, diakoniatyöntekijä Katri Ikonen, seurakuntapastori Kirsi Kniivilä, johtava kappalainen Kaija Karvala, kappalainen Ismo Kunnas, seurakuntapastori Päivi Repo, lastenohjaaja Susanna Lehtinen, kanttori Maria Tuokko, kanttori Stiina Leinonen, nuorisotyönohjaaja Jussi Kosonen ja nuorisotyönohjaaja Juho Suihkonen. Ryhmällä yhdessä mietittiin ja toteutettiin seurakunnan sosiaalisen median viestintää sekä hoidettiin yhdessä vapaaehtoisten seurakuntalaisten kanssa alkuvuoden jumalanpalvelusten striimaukset.

Lokakuussa viestintätyöryhmään tehtiin muutoksia, jotta jokaisen työalan kuulumiset ja työn tutuksi tuleminen pääsisi enemmän esille. Uuteen viestintätyöryhmään nimettiin jäsen jokaiselta työalalta. Tähän tiimiin nimettiin seurakuntasihteeri Anu Moisio, vs. seurakuntapastori Matti Etelänsaari, diakonia työntekijä Katri Ikonen, kanttori Stiina Leinonen, vahtimestari Jyri Hentunen, nuorisotyönohjaaja Juho Suihkonen sekä lastenohjaaja Susanna Lehtinen. Jokainen työala päivitti sosiaalista mediaa kukin viikon kerrallaan, tämä järjestely toi helpotuksen aiemman viestintätyöryhmän työtaakkaan sekä tuo esille jokaisen työalan tavoitteita ja tärkeäksi pitämiään asioita, jotka osaltaan tukevat työalan toimintasuunnitelmaa ja seurakunnan strategiaa.

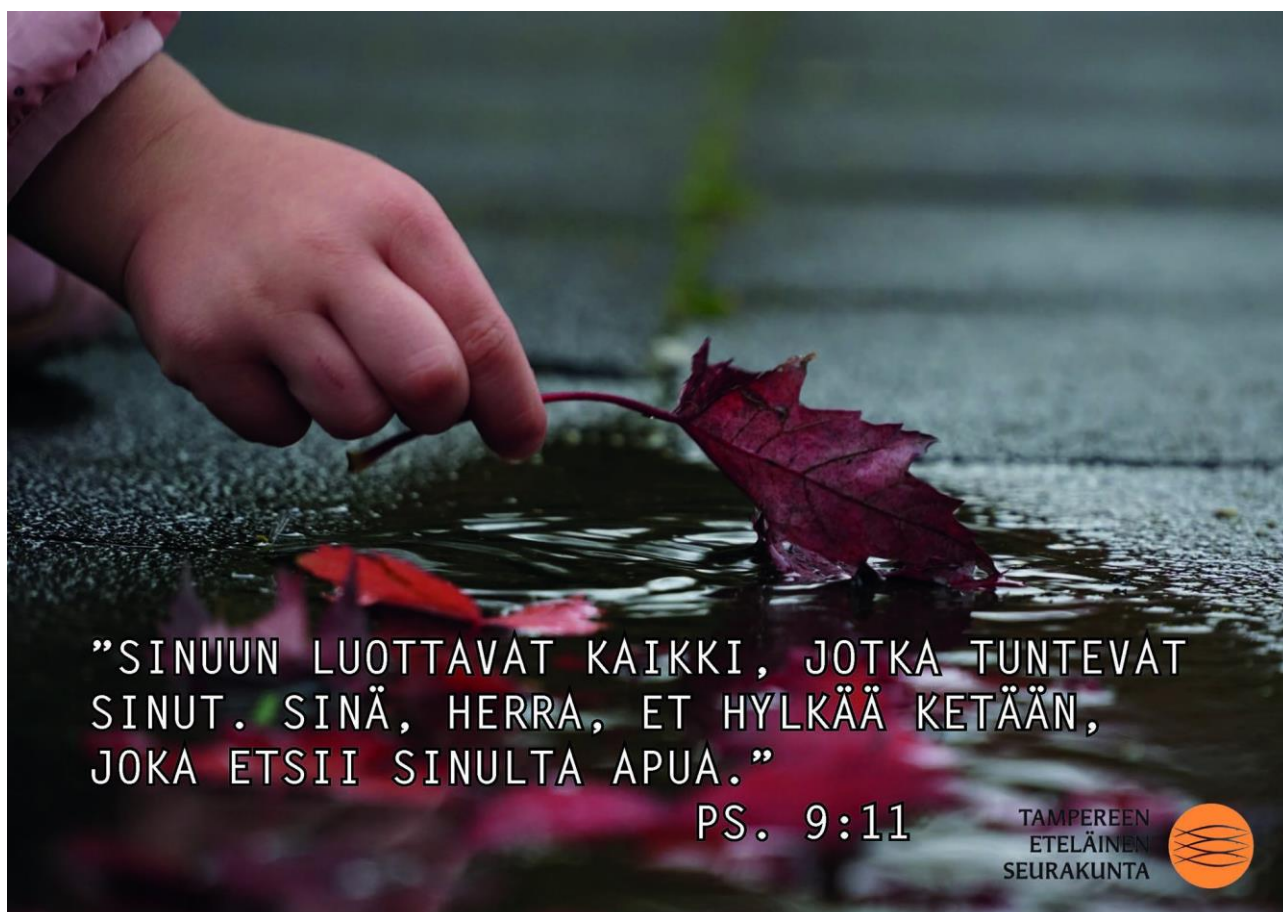
Sosiaaliseen mediaan tuotti materiaalia myös muutama seurakuntalainen vapaaehtoisena. Hervannan kirkon jumalanpalvelusten striimauksista keväästä joulukuun alkuun huolehti striimausharjoittelija sekä vapaaehtoisia seurakuntalaisia. Raamattuluentojen striimauksista huolehtivat vapaaehtoiset.

Yhteistyökumppaneina Tampereen seurakuntien yhteisen viestinnän lisäksi ovat olleet Hervannan Sanomat, Peltolammi-lehti, Viinikkala lehti, Nurkkakunta-lehti ja Härmälänrannan asukasyhdistys.

Viestinnän tavoitteiden arviointi

Viestinnän tavoitteina oli: 1. Toteuttaa ja kehittää vuorovaikutusta ja kohtaamista eri-ikäisten ja eri tavoin elävien ihmisten kanssa eri vuorovaikutuskanavia käyttämällä. 2. Kehittää verkkoviestintää laadukkaammaksi. 3. Ottaa huomioon viestinnän nopeat muutokset. 4. Tietojen välittäminen avoimesti eri työaloilta sekä seurakunnan toiminnasta.

1. Viestintää toteutettiin moniammatillisesti tuottamalla ja välittämällä sosiaalisenmediaan jumalanpalveluksia striimien muodossa, hartauksia, raamattuluentoja sekä konsertteja. Printtimediassa mainostettiin tapahtumia sekä kokoavaa toimintaa toukokuusta eteenpäin. Painettuja esitteitä tilattiin huomattavasti vähemmän aikaisempiin vuosiin nähden toiminnan rajoituksista johtuen.
2. Verkkoviestinnässä otimme huomioon Covid-19 pandemian aiheuttamien rajoitusten ja monien tilaisuuksien peruuntumisen lyhyellä varoitusajalla tiedottamalla nopealla aikataululla muutoksista. Verkossa painottui striimit ja videot.
3. Perinteinen viestintä on muuttunut digitaalisemmaksi Covid-19 pandemian myötä. Tekniset taidot kehittyivät merkittävästi. Digitaalisuus näkyi lisääntyneen etätönnä vuoksi myös sisäisessä viestinnässä ja useat kokoukset järjestettiin Teamsin kautta sekä erilaista työhön liittyvä materiaalia oli saatavilla aiempaa enemmän.
4. Viestintätiimin kokoonpanon muutos auttoi jokaista työalaa tuomaan oman työalansa painopisteitä ja tärkeitä pitämäänsä asioita sosiaalisenmedian kautta seuraajien tietoon. Myös seurakuntaneuvoston päätöksistä sekä seurakunnan henkilövaihdoksista tiedotettiin aiempiin vuosiin verrattuna enemmän.

Työntekijät:

Papit:

Jari Kuusi; kirkkoherra p. 040 534 2833 1.1.2022-
Eskolin Antero; kappalainen p. 050 511 8985
Etelänsaari Matti; vs. seurakuntapastori p. 050 327 2262
Kahra Kaisa; seurakuntapastori (virkavapaalla)
Karvala Kaija; johtava kappalainen, p. 040 533 8542
Kniivilä Kirsi; seurakuntapastori, Hervannan aluepappi p. 040 804 8470
Kunnas Ismo; kappalainen, Viinikan aluepappi p. 050 379 1866
Laakso Severi; seurakuntapastori
Majuri Aleks; vs. seurakuntapastori p. 050 436 4685
Rantavuori-Kähärä Soile; kappalainen p. 050 577 1551
Repo Päivi; seurakuntapastori Härmälän aluepappi p. 050 338 2022
Saarela-Majanen Satu; seurakuntapastori p. 050 306 8557
Sulander Mikko; vt. kirkkoherra -31.12.2021
Vuorinen Hannu; seurakuntapastori p. 050 408 1805

Kanttorit:

Syrjäniemi Martti; johtava kanttori, p. 050 570 2254
Heikkinen Riikka; kanttori p. 040 804 8477
Tuokko Maria; kanttori p. 040 804 8476
Leinonen Stiina; kanttori p. 040 804 8410

Assistentti ja sihteeri:

Toivonen Outi; seurakunta-assistentti, p. 040 804 8159
Moisio Anu; seurakuntasihteeri, p. 040 804 8158

Diakoniatyöntekijät:

Myllymäki Taru; johtava diakonian viranhaltija p. 050 591 6557 1.1.2022-
Asikainen Johanna, diakonian viranhaltija p. 050 577 9806
Huttunen Seija; diakonian vanhustyöntekijä p. 050 559 3414

Ikonen Katri; diakonian viranhaltija p. 050 345 0655
Pitkänen Mika; vs. diakonian viranhaltija p. 050 561 0604
Kivistö Riitta; diakonian vanhustyöntekijä p. 040 804 8482
Leliebre Niina; diakonian viranhaltija p. 040 804 8484
Nuorto Taina; diakonian viranhaltija p. 050 364 6192
Sulonen Hanna; vs. diakonian viranhaltija p. 050 430 4473
Paloniitty-Tuominen Anna-Mari; vs. diakonian viranhaltija p. 040 804 8488
Salminen Päivi; johtava diakonian viranhaltija p. 050 412 4726 -31.12.2021
Savela-Saarinen Virpi; diakonian viranhaltija (virkavapaalla)
Vanhala Antti; diakonian viranhaltija, (virkavapaalla)
Vuorinen Päivi; diakonian viranhaltija, p. 040 804 8483

Lähetys sihteeri:

Sarkapalo Tiina; lähetys sihteeri, p. 050 306 2344

Keittäjä:

Ruhala Anne; keittäjä, p. 040 804 8406

Nuorisotyönohjaajat:

Salonen Kimmo; johtava nuorisotyönohjaaja, p. 050 357 8489
Blom Marja-Leena; partiotyöntekijä, p. 050 327 6358
Kosonen Jussi; nuorisotyönohjaaja, p. 050 303 3478
Niemi Anne-Katriina; nuorisotyönohjaaja, p. 050 308 3263
Pulkkinen Jaakko; nuorisotyönohjaaja, p. 050 574 4927
Pusa Maria; nuorisotyönohjaaja, p. 050 550 4145
Ranta Päivi; nuorisotyönohjaaja, p. 050 313 8640
Suihkonen Juhon; nuorisotyönohjaaja, p. 040 804 8486
Vuorenmaa Essi; nuorisotyönohjaaja, p. 040 804 8293

Lastenohjaajat:

Kaihlanen Minna; lapsityönohjaaja p. 050 533 9677
Ahrikkala Henna; varhaiskasvatuksen ohjaaja p. 040 804 8421
Ahtola Peetu; lastenohjaaja p. 040 804 8494
Lehtinen Susanna; lastenohjaaja p. 050 436 5915
Kiiski Susanna; lastenohjaaja (virkavapaalla)
Kivimäki Sari; lastenohjaaja p. 050 597 6007
Maunu Minna; lastenohjaaja p. 040 804 8495
Salonen Merja; ma. lastenohjaaja p. 040 804 8455
Patana Arja; lastenohjaaja p. 040 804 8456
Pöntinen Hanna; vs. lastenohjaaja p. 040 804 8492
Taari Noora; lastenohjaaja p. 040 804 8422
Vartiainen Tuula; lastenohjaaja p. 040 804 8487 (viestinnän harjoittelijana)
Vitikainen Terhi; lastenohjaaja p. 040 804 8489

Pyhäkoulusihteeri:

Rautianen Miia; pyhäkoulusihteeri

Suntiot ja vahtimestarit:

Virtanen Elina, ylivahtimestari p.040 804 8426
Andersson Pertti; vahtimestari p. 040 804 8427
Bas Marika; suntio p. 050 599 7335
Hakala Teija; suntio p. 040 804 8490
Hentunen Jyri; vahtimestari p. 050 408 8273
Kuronen Minna; vahtimestari p. 050 513 5103
Mäkelä Tiina; ma. vahtimestari p. 050 325 0563
Piirainen Timo; vahtimestari p. 050 436 5226
Putti Ritva; vahtimestari p. 050 364 2970
Ruhala Anne; keittäjä p. 040 804 8406
Siren Sirkka; vahtimestari p. 050 599 7335
Tuhkanen Marita; suntio p. 050 476 6075

Toimitilat:

Hervannan kirkko, Lindforsinkatu 7, p. 050 599 7335

Vuoreksen seurakuntakoti, Vuoreksen puistokatu 87, p. 050 599 7335

Härmälän kirkko, Talvitie 26, p. 050 408 7759

Härmälänrannan Versta, Vihurinkatu 3

Peltolammin seurakuntakeskus, Tilkonmäenkatu 4, p. 050 408 8273

Multitupa, Multisillankatu 5, p. 050 408 7759

Viinikan kirkko, Kaartotie 1, p. 050 371 7449

Nekalan seurakuntatalo, Kuoppamäentie 23, p. 050 364 2970

Koivistonkylän seurakuntatalo, Koivistontie 46, p. 050 436 5226

TAMPEREEN ETELÄINEN SEURAKUNTA †

